

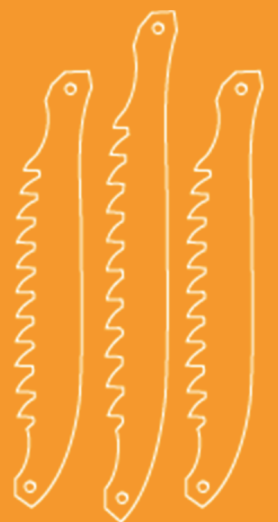

Siljan kommune

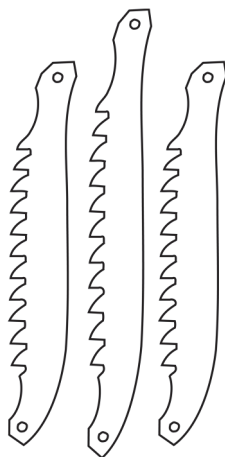
Budsjett 2024

Kommunestyrets vedtak 19. desember 2023

Forsidefoto:

Lisbeth Ekornrød Christensen

Budsjett 2024

Innledning	2
Mål og premisser	4
Investering	6
Drift	8
Politikk og administrasjon	8
NAV	9
Oppvekst	11
Helse.....	18
Samfunn	24
Oppstillinger av oversikter	29
Driftsbudsjett	35
Noter	39

Innledning

Budsjett 2024 tar utgangspunkt i Økonomiplan 2024-27¹. Her ble de strategiske valgene tatt, og det henvises til kommentarene i økonomiplanen for å få belyst de langsiktige virkningene som budsjettet bygger på. Økonomiplanen innarbeider ikke driftstiltak under 100 000 kroner, slik at disse vil framstå som nye i budsjettokumentet.

Budsjettet er utarbeidet etter Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. fastsatt 7. juni 2019 nr. 714 med hjemmel i kommuneloven, og tilfredsstiller de formalkrav som stilles.

Det er et nasjonalt uttalt mål at netto driftsresultat ligger på 1,75 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat er på -1,4 %, som tilsvarer -3 448 000 kroner, viser at kommunen er i en krevende økonomisk situasjon. Netto driftsresultat for budsjett 2023 var -0,81 % og årsregnskap 2022 viste et netto driftsresultat på 0,32 %. De gode økonomiske resultatene i årene før 2022 gir imidlertid fortsatt noe handlingsrom. Det legges opp til en inntektsføring fra disposisjonsfond på 3,217 millioner kroner i driftsbudsjettet og 231 000 kroner fra bundne driftsfond. Det er budsjettetert med 5,27 millioner kroner i investeringsbudsjettet fra ubundne investeringsfond og 8,88 millioner kroner finansiert fra lånemidler. I tillegg vil investeringsprosjektene gi en mva kompensasjon på 2,64 millioner kroner. Totalt er investeringsbudsjettet på 16,785 millioner kroner inkludert 600 000 kroner i egenkapitalinnskudd KLP.

Det legges altså opp til et låneopptak på 8,88 millioner kroner til investeringsprosjekter innen vann og avløp og ny avdeling på Skogloppa barnehage. Det budsjetteres med låneopptak fra Husbanken på inntil 4 millioner kroner i 2024 i henhold til plan for sosial boligpolitikk.² Låneopptak som er vedtatt tidligere, men ikke tatt opp kan tas opp i henhold til budsjettjusteringssak for investeringsbudsjett som behandles i desember 2023.

Kommunens driftsinntekter

Den kommunale deflatoren³ er beregnet til 4,3 % i 2024.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet utenom skatt er 9,6 % høyere enn budsjett 2023. Dette skyldes en delvis reversering av kuttet i rammetilskudd som følge av at kommunen ikke slo seg sammen med nabokommunene. Det skyldes også høyere innbyggertilskudd enn fjoråret og høyere utgiftsutjevning. Statsforvalteren har i tillegg også for 2024 bevilget skjønnsmidler til Siljan kommune i den ordinære tildelingen for 2024, redusert med 0,1 millioner kroner til 0,4 millioner kroner. Dette er for å kompensere noe for utgifter kommunen har til ressurskrevende tjenester som ikke blir fanget opp av inntektssystemet eller kompensert gjennom ordningen.

Skatt på inntekt og formue og eiendomsskatt

Estimatet for skatteinntekt i 2023 er 78 millioner kroner og budsjett for 2024 er 79,6 millioner kroner. Skatteinntekten i Siljan er 83,2 % av landsgjennomsnittet og inntektsutjevningstilskudd er budsjettetert til

¹ Vedtatt i Siljan kommunestyre den 20. juni 2023 i sak 22/2023.

² Vedtatt i Siljan kommunestyre den 15. desember 2020 i sak 65/2020.

³ Veid samlet prisendring i kommunesektoren i prosent fra året før. I deflatoren inngår endringer i lønnskostnader, produktinnsats og bruttoinvesteringer. Deflatoren benyttes av Finansdepartementet og TBU ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter.

10,7 millioner kroner. Tallene er beregnet av KS i deres prognosemodell basert på SSB sitt middelalternativ for framskrivning av folketall og gjennomsnittsnivået for skatt i siste tre skatteår per innbygger i kommunen. Det medfører en viss usikkerhet i disse beregningene.

Anslaget på frie inntekter (skatt og rammetilskudd) innebærer en nominell vekst for Siljan kommune fra 2023 til 2024 på 8,2 %. I samme periode er anslått landsgjennomsnittlig vekst på 4,7 %. Kommunal deflator for 2024 er beregnet til 4,3 %, hvorav 4,9 % på lønn og 3,4 % på pris.

Skattøren for 2024 er foreslått til 10,95 mot 11,15 i 2023. Skattøren økes slik at skatteinntektene fortsatt estimeres til å utgjøre 40 prosent av kommunesektorens samlede inntekter i 2024.

I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2024:

§3. Egedomsskatt skrivas ut på a) faste egedomar i heile kommunen. Kommunen benytter formuesgrunnlag i henhold til egedomsskattelova § 8 C-1. Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer opprettholdes på 7 promille (esktl. § 13). For bolig- og fritidseiendommer settes satsen til 4 promille. (esktl. § 12). Dette følger også egedomsskattelova § 11, andre punktum.

I medhold av egedomsskattelova § 7 fritas bygninger i tråd med vedlagte liste. Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav c i 2 år i påvente av mottatt formuesgrunnlag fra skattemyndighetene. Eiendomsskatten skal betales i fire terminer eller tolv terminer etter avtale. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

Som følge av verdistigning på eiendommer som har formuesgrunnlag og som justeres hvert år, foretas det en kontorjustering i 2024 for eiendommer som kommunen har taksert. Det er, basert på et uttrekk av boliger, estimert en gjennomsnittlig økning i formuesgrunnlag på over 60 % over de siste ti årene. I denne perioden har takst på eiendommer som er taksert stått stille. Det er 207 fritidsboliger, 85 bolig på landbrukseiendommer og 6 næringseiendommer. 22 boliger mottar ikke formuesgrunnlag og er derfor også taksert. I tillegg er også ubebygde tomter taksert. En kontorjustering på 10 % estimeres å gi en merinntekt på i 180 000 kroner.

Det gjennomføres en alminnelig taksering gi 2026 med virkning fra 2027. ⁴

Utskriving av eiendomsskatt inkludert kontorjustering på kommunalt takserte eiendommer i 2024 gir en anslått inntekt på 10,23 millioner kroner.

Gebyrer og brukerbetalinger

Gebyrene for vann, avløp og renovasjon fastsettes etter selvkostprinsippet og vil bli justert i budsjett som følge av vedtatte investeringer innenfor disse områdene og for å avvikle opparbeidede fond. Gebyrene vil reguleres i henhold til dette. Det pågår et rehabiliteringsarbeid på VA-anlegget og dette vil vises i de kommunale gebyrene i årene fremover. Utgifter til lån til disse prosjektene inkluderes i gebyrene.

Barnehagesatser og satser innen helse justeres etter vedtatt nasjonal makspris. VAR-avgiftene justeres for å opprettholde selvkostprinsippet. Øvrige betalingsatser justeres for ordinær prisvekst. Se notene for nærmere informasjon om satser og avgifter.

Dekningsgraden for de kommunale avgiftene (gebyrene) justert for bruk av fond er 100 %.

⁴ Vedtatt i Siljan kommunestyre den 5. august 2023 i sak 33/2023.

Kommunens driftsutgifter

Lønns- og pensjonsutgifter

Lønn og pensjonsutgifter utgjør om lag to tredjedeler av kommunens driftsutgifter. Det er korrigert for kjente lønnsøkninger i denne planen, og det forventes at lønnsutviklingen i kommunen følger lønnsutviklingen i kommunal sektor for perioden som ikke er justert. Det er lagt inn en pott for dette lønnsoppgjøret.

Siljan kommune budsjetterer pensjonsutgifter, premieavvik og dertilhørende amortisering av premieavvik etter budsjett fra KLP og SPK. For 2024 gir budsjettanslaget fra KLP en høy pensjonspremie fordelt på avdelingene og et høyt premieavvik som blir inntektsført i 2024. Dette premieavviket amortiseres over syv år og det vil dermed påkomme en høy utgift til dette i årene fremover.

Finans

Siljan kommune har en enkel plassering av sine aktiva i tråd med vedtatt finansreglement⁵. Det er lagt inn en forventet avkastning lavere enn kommunalbankens budsjettrente på midler som ikke står på «høyrentekonto» og som har egen renteavtale. Denne er hensyntatt for fondsmidler som er plassert på denne kontoen. Styringsrenten er i vekst og det er signalisert en raskere økning i årene som kommer enn ved forrige budsjett. Dette er hensyntatt i finansutgiftene og det er en stor økning her, netto økning i finansutgifter på 3,16 millioner kroner. Dette som følge av høyere renteutgifter og høyere nivå på minste lovlig avdrag. Kommunens låneportefølje er sammensatt i henhold til vedtatt finans- og gjeldsreglement⁶.

Driftsresultat

Netto driftsresultat er en viktig indikator på den økonomiske balansen. Det legges i budsjettet opp til et netto driftsresultat som ikke er bærekraftig over tid. Dette er etter at driften er justert ned til et meget nøkternt nivå med fokus på lovpålagte oppgaver, og det er et redusert tjenestetilbud. Driften budsjetteres i balanse ved bruk av disposisjonsfond.

Mål og premisser

Budsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og de mål og premisser som budsjettet bygger på⁷. Kommunestyret har plikt til å vedta måltall for utvikling av kommunenes økonomi⁸. Disse måltallene skal bygge på lokalt skjønn, være langsiktige, realistiske og oppnåelige. Det er viktig å påpeke at disse måltallene er lokale handlingsregler, og de er ikke rettslig bindende for budsjettammen.

Siljan kommune ønsker å jobbe mot følgende finansielle måltall på lang sikt, men ser at disse vil være betydelig lavere i budsjettperioden.

Finansielle måltall på lang sikt⁹

- a) Netto driftsresultat 0,5 % av driftsinntektene.
- b) Disposisjonsfond minimum 10 % av driftsinntekten.
- c) Netto lånegjeld 80 % av driftsinntektene eller lavere.

⁵ Reglement for finans- og gjeldsforvaltningen ble vedtatt av Siljan kommunestyre den 28. mars 2017 i sak 9/2017.

⁶ Reglement for finans- og gjeldsforvaltningen ble vedtatt av Siljan kommunestyre den 28. mars 2017 i sak 9/2017.

⁷ Lov om kommuner og fylkeskommuner § 14-4.

⁸ Lov om kommuner og fylkeskommuner § 14-2.

⁹ Vedtatt i Siljan kommunestyre den 20. juni 2023 i sak 22/2023.

Finansielle måltall i budsjettperioden

- a) Netto driftsresultat – 1,44
- b) Disposisjonsfond 13 % av driftsinntektene
- c) Netto lånegjeld 64 % av driftsinntektene

Premisser ¹⁰

FNs bærekraftsmål¹¹ ligger som grunnleggende premisser for hele kommunens drift.

- a) Rapportere årlig på oppfølgingen av FNs bærekraftsmål
- b) Gjennomføre en kontinuerlig digitalisering for å effektivisere tjenesteproduksjonen til innbyggerne og næringslivet
- c) Ivareta informasjonsbehovet til kommunens innbyggere og arbeidstakere ved å ha fokus på god, oppdatert og riktig informasjon i alle kommunens kanaler
- d) Sørge for god kapasitet til å håndtere uforutsette og alvorlige hendelser og endringer i kommunen ved å ha et fungerende beredskapsarbeid med utarbeidede rutiner, gjennomføring av øvelser og god kommunikasjon
- e) Sørge for ivaretagelse av personvern i alle kommunes forhold, både internt og eksternt, ved å ha gode rutiner og systemer
- f) Ivareta arbeidstakere i alle perioder av arbeidslivet ved god ledelse og et godt arbeidsmiljø
- g) Gjennom godt og riktig tjenestetilbud øke Siljans befolkning med 2 %
- h) Gi lovpålagte tjenester innen sosialtjenesten
- i) Gi lovpålagte tjenester innen barnehage, skole og barnevern
- j) Fokus på forebyggende arbeid ved å videreføre forebyggende tjenester for å understøtte barnevernsreformen
- k) Gi lovpålagte tjenester innen helse og omsorg
- l) Beregne gebyr innen selvkostområdene til 100 % dekning
- m) Følge nasjonale føringer med miljøvennlige anskaffelser og bærekraftig utvikling av kommunen
- n) Ferdigstille kommuneplanen og oppdatere planverk i alle ledd for å sørge for ledige attraktive byggeklare boligtomter til enhver tid
- o) Sørge for kvalitet, bærekraft og videre generasjoner ved å bygge ut og rehabilitere VA-nettet
- p) Sørge for kvalitet og miljøvern ved å utføre lovpålagte tilsyn, eksempelvis tilsyn på spredt avløp
- q) Utvikle sentrum i Siljan på en slik måte at det blir attraktivt med etablering av sentrumsnære leiligheter og sentrumsbibliotek
- r) Tilrettelegge for målrettet etablering av ny næringsvirksomhet

Innbyggerne i sentrum

Siljan kommunes visjon i kommuneplanens samfunnsdel ¹² er:

Trygg, levende, inkluderende

Utav visjonen er det utledet følgende hovedmålsettinger

- a) Rett hjelp til rett tid, og skape trygghet i alle livssituasjoner
- b) Aktiviteter for alle aldersgrupper
- c) Alle skal føle seg hjemme i Siljan

¹⁰ Vedtatt i Siljan kommunestyre den 20. juni 2023 i sak 22/2023.

¹¹ FNs bærekraftsmål - <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

¹² Vedtatt i Siljan kommunestyre den 7. mai 2019 i sak 23/2019.

Investering

Investeringsprosjektene er finansiert ved låneopptak, bruk av ubundne investeringsfond og mva-refusjon. Totalt budsjett for investeringsprosjekter i 2024 er 16,785 millioner kroner, inkludert 600 000 kroner til egenkapitaltilskudd KLP. I tillegg kommer investeringsprosjekter som overføres ved utgangen av 2023. Kommunen har 4 millioner kroner til videre utlån som Startlån og budsjetterer 300 000 kroner i avdrag på startlån.

Programvare og ikt

Innføring av programvare i ITG er avsatt med 200 000 kroner og oppfølging av plan for digitalisering er budsjettert med 100 000 kroner i henhold til økonomiplan. Det er også satt av 200 000 kroner til fagsystem barnevern.

IKT-utvikling i grunnskole og barnehage budsjetteres i henhold til plan med 550 000 kroner. Det er innført elev-PCer på ungdomstrinnet, dette utvides også til mellomtrinnet i barneskolen. Det er utarbeidet en rulleringsplan for innkjøp og fornying av elev PCer og ansatte PCer i skole og barnehage for 10 år fram i tid, samt annet vedlikehold av skjermer og Smart Board.

I henhold til økonomiplan budsjetteres det med 200 000 kroner til velferdsteknologi innen helse.

Prosjektene er alle finansiert ved bruk av ubundet investeringsfond og mva.refusjon med unntak av prosjektene innen VA og ny barnehageavdeling på Skogloppa.

Kjøp av aksjer og andeler

Egenkapitaltilskudd til KLP for både fellesordningen og sykepleiere estimeres til 600 000 kroner.

Startlån

I henhold til vedtatte plan for sosial boligpolitikk kan det tas opp lån til videre utlån på 4 millioner kroner. Denne summen justeres for ubrukte lånemidler. I 2023 ble det ikke lånt ut noe i startlån og det foreslås at det tas opp inntil 4 millioner kroner i 2024 i lån fra Husbanken til videre utlån etter vurdering.

Utvendig kalking og maling av Siljan kirke

Det budsjetteres med 450 000 kroner til kalking og maling av Siljan kirke.

Kjøkken Midtbygda personalrom

Det budsjetteres med 150 000 kroner til kjøkken på personalrommet på Midtbygda skole.

Ombygging medisinrom Siljan sykehjem

Det budsjetteres med 150 000 kroner til ombygging av medisinrom på sykehjemmet.

Låssystemer – kommunehuset og Siljan sykehjem

Det budsjetteres med 160 000 kroner til nytt låssystem på kommunehuset og Siljan sykehjem.

Dusjer Siljan ungdomsskole

Det er i gjeldende økonomiplan budsjettert med 600 000 kroner til modernisering av dusjanlegg ved Siljan ungdomsskole. Første del er gjennomført i 2023. Dette var jentegarderoben og den ble ferdigstilt i desember 2023.

Uteområdet ved Siljan ungdomsskole

Det er budsjettert 350 000 kroner til å ruste opp uteområdet på ungdomsskolen til gleder for elever og innbyggere ellers.

Ny avdeling Skogloppa

Som følge av økt barnetall er det påbegynt arbeidet med ny avdeling på Skogloppe. Hoveddelen av arbeidet gjennomføres i 2024 og ferdigstilling er planlagt 1.7.24. Det budsjetteres 7,35 millioner kroner til barnehageavdelingen. Dette er en økning på 2,3 millioner kroner fra vedtak i økonomiplan. Dette skyldes høyere priser og mer nøyaktig estimat. I tillegg inkluderer det inventar.

Ny vognstall Loppedåpan

Det budsjetteres med 250 000 kroner på Loppedåpan.

Renholdsmaskin Sagaenga og Siljan skole

Det budsjetteres med 375 000 kroner til renholdsmaskiner på Sagaenga og Siljan skole.

Solcelleanlegg bygg

Det budsjetteres også i 2024 med 1,0 millioner kroner til montering av solcelleanlegg på kommunale bygg der det er hensiktsmessig.

Geodata nykartlegging

I budsjettet for 2024, som i 2023, er det lagt inn 100 000 kroner til nykartlegging. Fordelingen skjer etter omforent, standard nasjonal fordelingsnøkkel i Geovekstsamarbeid. Det er satt av midler i økonomiplan til dette.

Møteplass i sentrum

Det budsjetteres med 300 000 kroner til arbeid med å utvikle en møteplass i Siljan sentrum.

Sanering og fornying av vann- og avløpsledningsnett

Det er igangsatt arbeide med en Hovedplan for vann og avløp og en saneringsplan for vann- og avløpsledningene. Hovedplanen vil se på muligheten for å knytte til flere eksisterende boliger til vann- og avløpsanlegget og saneringsplanen har som mål å hindre innlekkasje av fremmedvann i avløpsledningene og skifte ut gamle og dårlige vannledninger. Et svært viktig tiltak for å sikre vannforsyningen vil være å opprette et robust ringledningssystem.

Det budsjetteres med 1,5 millioner kroner for vann og 1,5 millioner kroner for avløp i 2024 i henhold til plan.

Sonevannmålere og tilbakesikring renseanlegget

I tillegg er det budsjetteres 100 000 kroner til sonevannmålere og 200 000 kroner til tilbakesikring renseanlegget i 2024.

Solcelleanlegg renseanlegg

Det er også budsjettert med 400 000 kroner til solcelleanlegg på renseanlegget.

Se nærmere beskrivelse av prosjektene under de respektive avdelinger.

Drift

Avdelingens budsjettforslag er innrettet for å yte et faglig forsvarlig tjenestetilbud ut fra kommunens økonomiske ressurser.

Lånegjelden er budsjettert til 152 560 000 kroner med en vektet gjennomsnittrente på 4,7 % per september 2023. Rentenivået forventes fortsatt å øke og det er budsjettert en økning i renteutgifter i 2024 på 2,45 millioner kroner fra budsjett 2023. Budsjetterte låneopptak på 8,88 millioner kroner er lagt inn som løpende lån med rente estimert til 4,98 % rente. Det gjøres en vurdering på refinansieringstidspunktet hvilke type lån som skal tas opp. Finansdepartementets krav og strategier er fulgt i gjeldende reglement.

Politikk og administrasjon

Lønnsoppgjøret for 2024 forventes å ha en økonomisk ramme på 4,9 %. KS anslår et overheng på 1,8 %. Tilleggsbevilgningskontoen for lønnsbevilgninger beregnet til 3,5 millioner kroner.

Det er budsjettert med midler til revisjon, kontrollutvalg og forvaltningsrevisjon i henhold til vedtak fra kontrollutvalget med unntak av midler til kursutgifter til kontrollutvalget og møtegodtgjørelse. Kursutgifter er justert i henhold til det øvrige nivået i kommunen og møtegodtgjørelse er budsjettert til faktisk utgift basert på faste parametere. Eventuelle midler til selskapskontroll må fremmes til kommunestyret etter behov.

Stillingsressursen til hovedvernombudet på 20 % framkommer på Servicekontoret.

Vertskommunesamarbeidet ITG ivaretar utvikling og driften av datatjenester for Skien, Bamble, Drangedal og Siljan. Tjenesteomfanget er økende, og avtalen prisjusteres og videreføres.

Det gjøres nødvendige anskaffelser av ulike moduler til fagsystemer i forbindelse med kommunens digitale utvikling. Dette er estimert og innarbeidet i budsjettet.

Kjøp fra andre kommuner og fra IKS legges til 1209 Fellesfunksjoner. Da vil utgiftene til disse fordeles ut på de ulike avdelingene ved årets slutt.

Midler til kompetanseheving er opprettholdt på samme nivå som fjoråret. Arbeidet med en systematisk og planmessig gjennomgang av kompetansehevingsbehovet i kommunen fortsetter.

Det er 3 lærlingplasser i kommunens ulike tjenester.

Næringsarbeidet

Kommunens forpliktelser i 2024 i forbindelse med avviklingen av Vekst i Grenland IKS er 29 000 kroner i forhold til de anbefalte funksjonene som skal ivaretas.¹³ Siljan kommune deltar ikke med økonomisk bidrag overfor regionale grunderarrangementer, Arendalsuka og Industriuka. Inkludert i næringstilskuddet er bidraget til Siljan næringsforening på kr 20 000 og rammeavtalen med Visit Telemark for reiselivstjenester. Kommunen har ikke ansatt egen næringskonsulent, og det kjøpes derfor tjenester tilsvarende kr. 120 000 inkl. mva.

---

¹³ Grenlandssamarbeidet KOF Nærings tiltak og Grenland næringsfond Handlingsplan 2024. Besluttet i Ordførerkollegiet 27. oktober 2023 i sak 18/2023.

Trossamfunn

Det foreslås kommunale rammeoverføringer på 2 662 000 kroner til Siljan sokn for 2024. Dette er en endring på 115 000 kroner, som er økning med deflator.

Tabellen under viser et sammendrag av de strategiske endringene fra budsjett 2023 til budsjett 2024 på avdeling for administrasjon.

Funksjon	Avdeling for politikk og administrasjon	Endring 2023
1003	Valg	-185 000
1000	Lønnsbevilgningskonto	1 500 000
1001	Økt godtgjøring ordfører	312 000

NAV

Norge har høy inflasjon, som betyr at prisene på varer og tjenester øker raskt. Dette rammer mange hardt, særlig de som har lav inntekt, lav utdanning, dårlig helse eller andre utfordringer. Strøm, drivstoff og mat er noen av de største utgiftene for mange husholdninger.

Arbeidsledigheten i Norge vil også øke noe framover, ifølge NAVs arbeidsmarkedsprognose. Dette henger sammen med høy inflasjon, økte renter og lavere vekst i norsk og internasjonal økonomi. Sysselsettingen vil øke litt, men med store forskjeller mellom sektorer og grupper. Det grønne skiftet vil både skape og fjerne jobber, men det vil være flere nye jobber enn gamle. Helse- og sosialtjenester, undervisning og bygg og anlegg vil ha størst sysselsetningsvekst, mens olje- og gassutvinning, varehandel og industri vil ha størst sysselsetningsnedgang. Vestfold og Telemark har høyest arbeidsledighet i landet, og den vil holde seg høy i 2023 og 2024. Det finnes ingen spesifikk prognose for Siljan kommune for 2024, men den vil trolig følge den generelle trenden i fylket.

I 2023 har det fortsatt kommet mange ukrainske flyktninger til Norge. De ukrainske flyktingene får kollektiv beskyttelse i Norge, noe som betyr at de får en midlertidig oppholdstillatelse uten en individuell vurdering av asylgrunnlaget. I 2024 er det usikkert hvordan situasjonen vil utvikle seg, både i Ukraina og i Norge. Mye vil avhenge av om konflikten mellom Ukraina og Russland blir løst eller eskalerer, og hvordan det internasjonale samfunnet reagerer. Det vil også avhenge av hvordan de ukrainske flyktingene integreres i det norske samfunnet, og om de ønsker å bli værende eller returnere til hjemlandet. Det er derfor vanskelig å gi et klart svar på hvor mange ukrainske flyktninger som vil komme til Norge i 2024, eller hvor lenge de vil bli. Det å ta imot ukrainske flyktninger har både økonomiske og sosiale konsekvenser for Norge, spesielt for kommunene som bosetter dem. På den ene siden kan det bidra til å øke mangfoldet, kompetansen og arbeidskraften i lokalsamfunnet. På den andre siden kan det medføre utfordringer med å skaffe boliger, helsetjenester, språkopplæring og integreringstiltak. Regjeringen har bevilget ekstra midler til kommunene for å dekke kostnadene knyttet til ukrainske flyktninger, men likevel er det behov for mer ressurser og samarbeid mellom ulike aktører. Dette vil også medføre økning av sosiale ytelser, da dette er en viktig del av det norske velferdssystemet, som skal sikre at alle har et tilstrekkelig inntektsgrunnlag til å dekke sine grunnleggende behov.

Arbeidsmarkedet i Norge vil også bli påvirket av den store tilstrømningen av ukrainske flyktninger. Mange av dem har høy utdanning og yrkeserfaring, og kan dermed fyller kompetansebehov i ulike sektorer. Samtidig kan det være vanskelig for dem å få godkjent sin utdanning, få relevant arbeidserfaring eller lære seg norsk.

Den økonomiske situasjonen i Norge vil påvirke NAV-kontoret på flere måter. For det første vil det være flere personer som trenger hjelp og støtte fra NAV, enten det gjelder å finne jobb, få utbetalt ytelser eller få økonomisk veiledning. Dette vil øke arbeidsmengden og presset på NAV-ansatte, og vil kreve mer oppfølging og tiltak fra NAVs side. NAV Siljan er et lite kontor og dette vil kunne begrense handlingsrom og muligheter til å jobbe godt i henhold til samfunnsoppdraget. NAV Siljan har fire årsverk, fordelt på to kommunalt og to statlig ansatte, inkludert lederen. Kommunen og staten dekker hver sin halvdel av driftskostnadene, personellkostnadene og lederlønnen. NAV-kontorer får tildelt driftsøkonomi for det statlige budsjettet basert på en ressursfordelingsmodell. Denne modellen fører til at alle NAV-kontorer må redusere sine utgifter i de neste årene. For NAV Siljan er reduksjonen stor, og hvert år starter NAV Siljan med et underskudd på det statlige budsjettet. I tillegg blir det faktiske merforbruket trukket fra enhetens ramme i neste års budsjett.

En ny standard og veileder for trygge brukermøter med krav til fysisk utforming og sikring av NAV-kontor er nå tilgjengelig. Materiellet er utarbeidet i samarbeid med Staten og Kommunesektorens organisasjon (KS). Undersøkelser viser at ansatte som jobber med sosialhjelp eller andre kommunale tjenester har økt risiko for å bli utsatt for vold og trusler. Det er derfor viktig at stat og kommune har felles rutiner for å håndtere slike situasjoner, slik at alle ansatte følger samme prosedyrer uavhengig av om de er statlig eller kommunalt ansatt. NAV Siljan må derfor tilpasse lokalet sitt etter de nye kravene. Dette vil medføre kostnader i den nærmeste tiden.

Sosialfaglig arbeid

Økonomisk stønad skal sikre at alle har nok midler til et forsvarlig livsopphold. Økonomisk stønad er i utgangspunktet en midlertidig inntektssikring, og stønadsmottakere bør derfor ta sikte på å bli selvhjulpne. NAV Siljan jobber tett på brukere som trenger bistand i form av sosialhjelp. Målet er å få flere sosialhjelpsmottakere ut i arbeid/aktivitet eller å få dem avklart i forhold til rettigheter på statlige ytelser. I 2024 forventes det at utbetaling av sosialhjelp vil øke på grunn av økte matvarepriser, drivstoff- og strømpriser, økning av boligrenter og mottak av flyktninger. Departementet har også fra 01.09.2022 endret loven slik at barnetrygd og barns inntekt av arbeid i fritid og skoleferier ikke skal tas med i vurderingen av søknad om stønad til familier. Dette vil kunne medføre økte sosiale utgifter, og at flere har krav på sosiale ytelser. NAV Siljan prioriterer innsatsen overfor denne gruppen.

Økonomisk rådgivning

NAV Siljan bistår borgerne i Siljan kommune med økonomisk rådgivning. Målet med økonomisk rådgivning er å hjelpe til med å få kontroll og styring over privatøkonomien og nedbetale gjeld. Rådgivningen kan også være forebyggende, ved å gi råd og kunnskap om hvordan planlegge og håndtere økonomien. NAV Siljan merker at det er behov for gjeldsrådgivning, og at flere ønsker økonomisk veiledning og rådgivning på NAV-kontoret. Dette kan henge sammen med det økende behovet for sosiale ytelser. Det er ventet at etterspørselen etter økonomisk rådgivning vil øke i 2024, på grunn av den vanskelige økonomiske situasjonen i landet og i mange kommuner. Mange innbyggere vil kunne oppleve økonomiske utfordringer, som lav inntekt, høy gjeld, økte utgifter og reduserte tjenester. Det vil derfor være behov for mer ressurser og kompetanse for å tilby økonomisk rådgivning til de som trenger det. Økonomisk rådgivning krever mye tid og arbeid for de ansatte.

Bosetting og integrering av flyktninger

Siljan kommune har tatt imot 15 ukrainske flyktninger i 2022, etter at krigen i Ukraina brøt ut. Kommunen har også vedtatt å bosette 15 ukrainske flyktninger til i 2023. Siljan kommune er anmodet å bosette 30 flyktninger i 2024. Det er ikke lagt inn i budsjettet mottak av flyktninger i 2024, så dette må fremmes

som egen sak. Det vil ikke være aktuelt med bosetting før bemanningen på NAV-kontoret er på et normalt nivå, og det er samtidig utfordrende å skaffe nye boenheter. Anmodningsnivået fremstår som urimelig høyt for de mindre kommunene i fylket.

Alle ukrainske flyktninger som har rett til introduksjonsprogrammet, har startet i programmet i 2023. Per november 2023 er det bosatt 13 ukrainske flyktninger. Det er seks deltakere på introduksjonsprogrammet, og det forventes at det vil komme to til i løpet av 2023. De ukrainske barna begynner raskt i skole eller barnehage etter at de har blitt bosatt i kommunen. Av flyktingene som ankom i 2022, har alle fullført introduksjonsprogrammet høsten 2023. Flere av dem har fått seg jobb, enten på heltid eller deltid. Både tidligere og nåværende deltakere på introduksjonsprogrammet får tett og individuell oppfølging i samarbeid med NAV Siljan. Det er stort fokus på å avklare flyktingenes helsesituasjon, lære dem norsk og gi dem erfaring med norsk arbeidsliv. Målet er at de ukrainske flyktingene skal komme raskt i arbeid og kunne forsørge seg selv innen kort tid. Det må likevel forventes at sosialutgiftene vil øke, da det er ulike individuelle faktorer som påvirker hvor raskt de kommer i arbeid og om de jobber fulltid eller deltid.

Kvalifiseringsprogram

Kvalifiseringsprogrammet har som mål å øke kompetansen til hver enkelt deltaker, spesielt innen språk, praksis og fagutdanning. Dette er et viktig tiltak for å bringe dem nærmere arbeidsmarkedet. Å ha et arbeid er gunstig for integrering og helse, og arbeidsrettet oppfølging gir positive resultater. Selv om det for øyeblikket ikke er noen aktive deltakere i kvalifiseringsprogrammet, har de brukerne som oppfyller vilkårene for et slikt program rett til å delta. Ut fra dagens situasjon ved kontoret ser det ut til at flere kan ha krav på dette i 2024. Det er derfor nødvendig å avsette midler til dette.

Tabellen under viser et sammendrag av de strategiske endringene fra budsjett 2023 til budsjett 2024 på NAV-kontoret.

Funksjon	NAV-kontoret	Endring 2023
2750	Introduksjonsordningen	-91 000
2811	Økt behov økonomisk hjelp til flyktninger	800 000

Oppvekst

Avdeling for oppvekst omfatter barnehage, skole, Inn på TUNET (IPT), voksenopplæring, kulturskole, PP-tjeneste, forbyggende arbeid barn og unge og barneverntjeneste.

Mål for avdelingen

Siljan – trygg, levende, inkluderende - er en viktig forutsetning i kommuneplanen. Oppvekstavdelingen bidrar til å nå denne visjonen gjennom å sørge for at barn og unge tilbys opplæring som utvikler deres personlighet, teoretiske og praktiske ferdigheter, i tillegg til respekt og toleranse for naturen og andre medmenneskers kultur.

Oppvekstavdelingens overordnede visjon er: Vi oppmuntrer barn og unge til selvrespekt og respekt for andre. Vi setter pris på gode resultater, men framfor alt roser vi helhjertet innsats, vilje til å forbedre seg gjennom nye utfordringer, og styrke til å tåle skuffelser og tilbakeslag. Barn og unge skal få en mulighet

til å oppdage at det å være åpen og nysgjerrig er de viktigste vilkårene for å utvikle kritisk tenking og selvinnsikt. All kunnskap starter der. Det skapes læringssituasjoner som gir barn og unge lyst til å strekke seg etter nye mål. Vi oppdager tidlig de som av ulike grunner faller utenfor. Vi viser at de kan stole på oss ved å gi dem den støtten de trenger inntil de kan stå på egne bein. Vi bygger alt vårt arbeid på disse verdiene:

- Barnets beste
- Respekt og raushet
- Mot

Oppvekstavdelingen står i flere krevende nasjonale utviklingsarbeid.

- Kvalitet i barnehagen
- Ny rammeplan SFO
- LK20 – fagfornyelsen
- Kompetanseløftet
- Barnevernreformen
- Oppvekstreformen
- Samhandlingsreformen
- Tett på – tidlig innsats og inkluderende praksis
- Ny opplæringslov

Alle disse skal følges opp innenfor eksisterende, og nå redusert budsjett. Siljan kommune leverer gode tjenester med høy kvalitet på oppvekstområdet. Det skal kommunen også gjøre i 2024 innenfor de rammer som økonomien tillater. Endringen i budsjettet 2024 for avdeling oppvekst følger i all hovedsak de vedtak som ble gjort i Økonomiplan 2024–2027.

Kulturskolen

Kulturskolen tilstreber å gi fleksibilitet i sitt tilbud. Aktivitetene skal fange opp behov og ønsker fra elever i alle aldersgrupper, samt tilpasse aktivitetsinnholdet til den enkelte elev.

Siljan er den kommunen i fylket med lavest netto driftsutgifter til kommunal kulturskole. Siljan kommune ønsker via kulturskolen å gi varierte undervisningstilbud av høy kvalitet innen kunstfag til barn og ungdom i Siljan. Kulturskolen ønsker å kunne bidra til gode oppvekstsvilkår for barn og unge, og gi elevene meningsfylte og stimulerende aktiviteter som gir både faglig og sosial utvikling. Et godt kulturskoletilbud gir en gevinst både samfunnsmessig, og for enkeltmennesket. Studier viser også at det er viktig med tanke på forebyggende arbeid. Alle kommuner er i henhold til Opplæringsloven §13-6 pliktig til å ha et musikk- og kulturskoletilbud.

Det er 33 elever ved kulturskolen. På ventelisten er det ti søkere. Dette er svært positivt for Siljan, da det på landsbasis er mange kommuner som opplever nedgang i antall søkere til kulturskolen. Det er et ønske om å øke stillingsressursen med 15 %. Det er ikke funnet rom for dette i budsjettet.

Fortsatt har kulturskolen store utfordringer med undervisningsrommene på Midtbygda skole som ikke er tilpasset kulturskolens behov. Det er også vanskelig å få tilgang til undervisningsrom på skolen. Dette påvirker undervisningshverdagen negativt både for kulturskolens lærere og elever.

Voksenopplæringa

Etter statlig vedtak om at kommuner med under 5 000 innbyggere ikke lenger får motta flyktninger, ble voksenopplæringen i Siljan avvirket i 2021. Med krig og flyktningekatastrofe i Ukraina, ble kommunen igjen bedt om å motta flyktninger. Voksenopplæringen ble da organisert inn under Siljan ungdomsskole. På voksenopplæringen er det nå tolv elever. De får opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Elevene er organisert i to klasser. Det er én klasse med elever som startet på introduksjonsprogrammet høsten 2022, og én klasse med elever som startet nå i høst. I klassen som startet høsten 2022, er flere elever delvis i jobb, og de deltar på voksenopplæringen de dagene de ikke jobber.

Barnehage

Siljan kommune har to kommunale barnehager.

Fra august 2023 var begge barnehagene fulle. I tillegg går de på dispensasjon på arealnormen for å gi et tilbud til ukrainske flyktninger (dette er tillatt). Det er 12 barn med behov for plass fra vår 2024 som står uten tilbud. For Siljan kommune er dette svært uheldig. At nye tilflyttede ikke får barnehageplass, vil kunne ødelegge Siljan kommunes gode omdømme.

Det er i økonomiplan 2024–2027 lagt inn bygging av en ny avdeling i Skogloppa. Denne er planlagt ferdig august 2024. Med utgangspunkt i dagens barnetall, inkludert de sju, vil denne avdelingen kreve en pedagog og to fagarbeidere eller assistenter.

Det er ikke lagt inn forslag til akuttløsning fra vår 2024, ei heller kostnader ved å bemanne opp. Ved søknadsfrist vår 2023 var det sju barn uten rett som søkte barnehageplass fra januar 2024. I høst har det i tillegg kommet 5 barn tilflyttet til Siljan. Det er nå 12 barn uten plass fra januar 2024. Dette ville kreve en bemanning på to pedagoger og to fagarbeidere eller assistent.

Fra 1. august ble det ansatt en fagarbeider i Loppedåpan pga. økt barnetall. Denne legges inn med helårseffekt. I økonomiplanen er det lagt inn 100 % assistent i Sagaenga fra 1. januar. Da Sagaenga i høst har måttet ta inn fire nye barn, er stillingen gjort om til en barnehagelærer.

- Oppbemanning ny avdeling Skogloppa er lagt inn med 5/12 effekt, 740 000 kroner
- Fagarbeider Loppedåpan 658 000 kroner
- Barnehagelærer Sagaenga 684 000 kroner

Makspris for foreldrebetaling er i statsbudsjettet foreslått redusert med 1 000 kroner pr. mnd., gjeldende fra 1. august 2024. Dette medfører en reduksjon i foreldrebetaling som ikke kommer fram i økonomiplanen

- Loppedåpan får reduserte inntekter fra foreldrebetaling på 350 000 kroner
- Sagaenga får reduserte inntekter fra foreldrebetaling på 250 000 kroner
- Vognstall Loppedåpan er lagt inn, 250 000 kroner

Bemanningsnormen for barnehager stiller krav om at barnehagen har en bemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under tre år og én ansatt per seks barn over tre år. Pedagognormen innebærer at det skal være minst én pedagogisk leder per sju barn under tre år og minst én pedagogisk leder per fjorten barn over tre år. Barnehagene i Siljan ligger på minimumsnormen.

Styrket barnehage

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlig behov for det (§ 31 spesialpedagogisk hjelp, Barnehageloven).

Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt tilbud i barnehagen (§ 37 Barn med nedsatt funksjonsevne, Barnehageloven).

Formålet med disse paragrafene er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring. Hjelpen skal bidra til at barnet blir mer rustet til å starte på skolen, og at barnets vansker blir avhjulpet på et tidlig tidspunkt. Hjelpen kan for eksempel dreie seg om støtte til språklig, sosial og motorisk utvikling, som er grunnleggende for barnets trivsel og helhetlige utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehage handler om tilrettelegging for sosial deltakelse for alle. Det er leken som er den viktigste sosialiseringsarenaen. Gjennom leken utvikles alle barn, og barna utvikler et fellesskap.

Det er forsket mye på barn som har gått i barnehagen og skolestart. Forskningen gir gode resultater. Også de barna som trenger ekstra støtte og hjelp i barnehagen, scorer høyere på skolen enn de som ikke har gått i barnehagen. Det gjelder særlig innen grunnleggende ferdigheter, men også skolefag.

Siljan kommune har de senere år jobbet mye med tidlig innsats. Alle ansatte har fått kompetanseheving og BTI-modellen er viktig her. De siste årene har Siljan kommune hatt en økning i spesialpedagogisk hjelp før skolealder. Samtidig er spesialpedagogikk redusert i skolen. Dette da de to siste kullene som kom over i skolen nesten er uten behov for spesialpedagogikk. Dette er en svært god utvikling.

Barnehagemyndigheten

§ 10 i barnehageloven beskriver barnehagemyndighetens ansvar: Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i denne loven med forskrifter. Barnehagemyndigheten ble i 2022 overført fra oppvekstavdelingen til stab under kommunedirektøren. Dette for å tilfredsstille de nasjonale kravene om at barnehageeier ikke kan ha ansvar for barnehagemyndigheten. Barnehagemyndigheten ble i 2023 redusert fra 80 % til 60 %. 10 % ble overført til økonomiavdelingen, 10 % til styrket barnehage.

Grunnskole

Grunnskolene i Siljan drives godt. Vi har kvalifiserte lærere i alle fag. Elevenes tilbakemeldinger er jevnt over at de trives og har det bra på skolen. Grunnskolen har de senere år redusert flere årsverk.

Skolen har to hovedoppgaver. Den ene er å gi elever skolefaglige kunnskaper og ferdigheter. Den andre oppgaven skolen har, gitt etter fagfornyelsen (2020), er å bidra til elevenes sosiale og personlige utvikling. Skolen skal være identitetsdannende. Det jobbes kontinuerlig og systematisk med utvikling av gode læringsmiljø og med fokus på forebyggende tiltak innenfor det ordinære skoletilbudet. Langt på vei går derfor alle elever i ordinære klasser i Siljan kommune. Spesialundervisning organiseres inne i klasserommet eller i mindre grupper. Veldig få elever har 1:1-undervisning.

I økonomiplan for perioden 2024–27 er det langt inn kutt i årsverk ved begge skolene. Det er i budsjett 2024 lagt inn ny reduksjon på 100 % pedagog i grunnskolen. Kuttet er lagt inn med 5/12 effekt i 2024 og full effekt fra 2025.

- Pedagog Siljan ungdomsskole reduseres med 100 % - 290 000 kroner i 2024

Èn pedagogstilling betyr en reduksjon på 26 undervisningsøkter pr. uke. Dette medfører at skolen har 26 uketimer mindre til deling av større elevgrupper, eller 26 uketimer mindre til å kunne sette inn to-lærer på èn eller flere trinn der vi vurderer at det er behov for dette.

Primært er det i fagene norsk, matematikk og engelsk skolene har økt lærertettheten for å kunne gi den enkelte elev tett oppfølging. Dette gir stor gevinst når det gjelder elevenes fremgang innenfor de grunnleggende ferdighetene, lesing, skriving, regning og kompetanse i fremmedspråk (engelsk). Tett oppfølging er den viktigste faktoren for særlig de utsatte og sårbare elevene. Elever som tidlig viser fagvansker kan stå i fare for å falle utenfor både faglig og sosialt.

At skolene fortsatt får mulighet til å kunne gi tett oppfølging av enkelte elever tidlig i elevens utdanningsløp, anser vi som det viktigste tiltaket mot frafall senere, vanligvis i videregående skole. I tillegg vil det påvirke elevenes muligheter til å oppleve mestring, faglig progresjon og trivsel også på ungdomstrinnet. Reduksjon i antall pedagoger minsker skolene sin mulighet til å kunne gi utsatte elever godt tilpasset undervisning. Reduksjon i mulighetene for TPO kan medføre økning i antall henvisninger til PPT. Behovet for spesialpedagogisk hjelp vil i neste omgang medføre økt press på kommunens ressurser. En annen konsekvens er økt trykk på øvrige ansatte som igjen kan føre til mer fravær.

Skolefritidsordningen

Oppvekstavdelingen vurderer SFO som en viktig møte- og mestringsarena for barn på 1.- 4. trinn. I 2021 ble det innført gratis kjernetid i SFO. Dette gjelder nå for 1. og 2. trinn. For 2024 medfører dette en reduksjon i inntekter på 580 000 kroner. Dette er en økning på 292 000 kroner fra 2023. Samtidig er det flere barn som bruker SFO og inntekter fra foreldrebetaling øker med 250 000 kroner.

- Gratis kjernetid økes med 292 000 kroner
- Foreldrebetaling øker med 250 000 kroner

Felles grunnskole

Da Siljan kommune nå har færre barn som går på skole i andre kommuner, reduseres kontoposten undervisningstjenester andre kommunen med 150 000 kroner.

- Felles grunnskole reduseres med 150 000 kroner.

PP- tjenesten

PPT skal bistå barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling slik at de tilrettelegger for barn og elever med særskilte behov. PPT skal også foreta en vurdering av barnet og elevens behov for spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning. Hensikten er at disse barna og elevene får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud. PPT arbeider forebyggende ved å blant annet ha fast tilstedeværelse i barnehagene og skolene, og deltar i en rekke nettverk og team som skal sikre barn og unge rett hjelp til rett tid.

Barnevern

Barneverntjenesten i Siljan har tre ansatte fordelt på 300 % stilling. Dette inkluderer 40 % ledelse. I tillegg har barneverntjenesten en 50 % familiekonsulent og 20 % merkantil tjeneste. En liten barneverntjeneste som Siljan barneverntjeneste er veldig sårbar, og det merkes godt når det blir lengre fravær hos

de ansatte. Barneverntjenesten skal følge opp barn med hjelpetiltak, oppfølging av fosterbarn og fosterforeldre, oppfølging av fosterbarn fra andre kommuner bosatt i Siljan, samt saksbehandling knyttet til undersøkelser. Barneverntjenesten skal også følge opp biologiske foreldre til barn hvor kommunen har overtatt omsorgen.

I saker er det ofte to saksbehandlere. Dette er med tanke på sikkerheten når ansatte er på hjemmebesøk eller det må gjennomføres kontorsamtaler etter vanlig arbeidstid, samt i komplekse saker.

Barneverntjenesten må styrke kompetansen på fosterhjemsarbeidet, innenfor slekts- og nettverksplassing, samt veiledning og opplæring av fosterhjem. Arbeidet med hjelpetiltak må styrkes og hjelpetiltaksporteføljen må utvides. Tiltak som det tidligere var mulig å søke om fra Bufetat, må kommunen nå ha tilgang på selv. Kommunen må også styrke kompetansen på det forebyggende arbeidet.

Utfordringen for barneverntjenesten i Siljan framover, vil bli å utvikle egne kommunale tiltak. Det er nå tre personer som utfører de barnevernfaglige oppgavene, og det kan bli utfordrende å tilegne seg den kunnskapen vi behøver for å kunne utføre de lovpålagte oppgavene på en god nok måte.

Dersom barneverntjenesten, sammen med kommunen for øvrig, klarer å løfte flere barn ut av sosial arv via godt forebyggende arbeid og tidlig innsats, vil kommunen på sikt dra økonomisk og sosial nytte av at flere er selvhjulpne bidragsytere tilbake til samfunnet.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for økning i stillingsressurs i barnevernet i 2024, selv om barneverntjenesten har et ønske om flere ressurser på tiltakssiden.

Forbyggende arbeid

Forbyggende arbeid i Siljan består i all hovedsak av tilskudd til drift av mekkegruppa og UKIS. UKIS er en foreldredrevet ungdomsklubb i kommunen og et populært tilbud hvor mellom 50 og 60 ungdommer møtes annenhver fredag. Miljøterapeut ved Siljan ungdomsskole har ansvar for UKIS. Dette har vært en stor suksess og et av de viktigste forebyggende tiltak for barn og unge kommunen har investert i på mange år. Kommunen har i dag 10 – 15 % miljøterapeut knyttet til drift av klubben.

De sju siste årene har Siljan kommune arrangert aktiviteter i skolens ferier. Dette er finansiert med tilskuddsmidler fra Bufdir. Hvert år kan kommunen søke midler i tilskuddsordningen «Tilskudd til inkludering av barn og unge», tidligere «Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom». Hovedmålet med tilskuddsordningen er å redusere konsekvensene for barn og unge som vokser opp i vedvarende lavinntektsfamilier. Midlene skal brukes til ferieaktiviteter, og det må organiseres på en slik måte at alle barn og unge har mulighet til inkludering i ferieaktiviteter sammen med samaldergruppen. Tilskuddsmidlene fra Bufdir er blitt svært reduserte de siste årene. Kommunestyret bevilget i møte 9. mai 2023 140 000 kroner ekstra for at aktivitetene skal kunne holdes på samme nivå som tidligere år i 2023.

Det er ikke lagt inn midler i økonomiplanene for å videreføre dette. Det betyr at aktiviteter i høstferie, juleferie, vinterferie og påskeferie ikke blir arrangert i 2024.

Tidlig innsats er avgjørende for å gi alle barn og unge læring som rustet dem for fremtiden. Kommunens ansvar som omhandler folkehelse skal sikre å fremme befolkningens helse, herunder utjevne sosiale helseforskjeller. En god start i livet er et godt grunnlag for videre deltagelse og mestring i arbeids- og samfunnsliv. Barn og unges helse og trivsel er derfor en viktig del av denne oppgaven.

Det kriminalitets – og rusforebyggende programmet «Kjærlighet og grenser» fases nå ut i Siljan. Bakgrunnen for dette er at forskning viser at programmet ikke har noen signifikant effekt. Siljan kommune implementerer i disse dager foreldrestøtteprogrammene «Cosp» og «Hold meg, slipp meg», da dette er programmer som forskning peker på med stor effekt.

Siljan kommune fikk i 2023 250 000 kroner i støtte fra Bufdir til videreutvikling av foreldrestøtteprogram. Tildelingen videreføres med 115 000 kroner i 2024 og 2025.

Siljan kommune fikk i november 2022 tildelinger til et 4-årig prosjekt, «Forsterket innsats og samarbeid om inkludering», med total tildeling på 2 000 000 kroner. For 2024 utgjør dette 570 000 kroner. Dette er øremerkede eksterne midler, og går til styrking av miljøarbeidertjenesten ved skolene, tettere oppfølging av barn/unge med høyt skolefravær og nærværsteam.

Nasjonale satsinger

Barnevernreformen regulerer først og fremst barnevernet, men målene i reformen nås gjennom endringer i hele oppvekstsektoren i kommunene. Samlet sett er barnevernreformen i realiteten en oppvekstreform, hvor kommunene tilrettelegger for tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivåer. Målet er at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt.

I folkehelseloven understrekes det at kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Velferdstjenesteloven krever samordning og samarbeid rundt alle barn og familier med særlige utfordringer.

Stortingsmelding 16 – «Tett på» peker på at tidlig innsats krever styrket innsats i barnehage, skole og SFO. Kommunen skal ha en barnehage og skole som gir muligheter for alle barn og unge – uavhengig av sosial, kulturell og språklige bakgrunn, kjønn, kognitive og fysiske forskjeller. Det krever inkluderende fellesskap og tidlig innsats. Regjeringen vil i denne stortingsmeldingen legge til rette for at kompetansen kommer tett på barna og elevene. Vi vil blant annet styrke det tverrfaglige samarbeidet og setter i gang et varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet for ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten. Siljan kommune har kommet lang i dette arbeidet.

Barnehage og skole har jobbet med systematisk kompetanseheving gjennom nasjonale programmer som ReKomp¹⁴ og DeKomp¹⁵, og fra høst 2023 Kompetanseløftet¹⁶

Tabellen under viser et sammendrag av de strategiske endringene fra budsjett 2023 til budsjett 2024 på Avdeling for oppvekst.

¹⁴ Regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling skal sikre at alle barn får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Det er en nasjonal kompetansesatsing for barnehagesektoren som skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis, i tett samarbeid med universitet eller høgskole

¹⁵ Et sentralt element i den desentraliserte ordningen er likeverdig og gjensidig forpliktende partnerskap mellom skolene, skoleeierne og høyskolene og universitetene. Det primære formålet er skoleutvikling, og partnerskapet skal bidra til gjensidig læring og videreutvikling av lærerutdanningene. Dette omtales gjerne som det «doble formålet»

¹⁶ Kompetanseløftet er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole

Funksjon	Avdeling for oppvekst	Endring 2023
2020	Redusert 100 % stilling Siljan ungdomsskole, 5/12 i 2024	-290 000
2022	Redusert kjøp av undervisningstjenester andre kommuner	-150 000
2130	Voksenopplæring	205 000
2130	Voksenopplæring refusjon fra staten	-205 000
2010	Loppedåpan barnehage, økt 200 % fagarbeider og 1 ped.leder, 5/12, 100 % fagarbeider	740 000 658 000
2013	Sagaenga barnehage, økt morsmålsstilling og assistent	684 000
2520	Nytt forsterket fosterhjem, barnevern	577 000

Helse

Flere leveår betyr flere gode år for de fleste. Omsorgssektoren er i en rivende utvikling, og fremtidige behov er vanskelige å beregne. Eldre er friskere enn før, nye løsninger og ny teknologi gjør at helsetjenesten i fremtiden kan se helt annerledes ut enn i dag.

God helse og livskvalitet for alle er et sentralt mål. God helse handler ikke bare om å være frisk, men også om evne og kapasitet til å mestre og tilpasse seg livets uunngåelige vanskeligheter og hverdagens krav. Hjelp til egenmestring vil være sentralt i all tjenesteproduksjon. Samtidig blir det viktig at den enkelte får tidligst mulig hjelp når det er behov, for å unngå at sykdom og utfordringer forverrer seg. Tidlig innsats er derfor et sentralt begrep i tjenestene og en rettesnor i de prioriteringer som må gjøres. Kommende budsjett vil være preget av en meget stram økonomistyring der avdelingen vil ha fokus på å utføre lovpålagte oppgaver. For enkelte deltjenester vil redusert tjenestetilbud kunne bli en konsekvens. Tilpasning av eksisterende tjenestetilbud tilpasset nye oppgaver, som det i perioden ikke vil være tilstrekkelig ressurstilgang til, vil kunne bli utfallet.

Utviklingsbildet viser at det ikke er mulig å bemanne seg ut av alle utfordringer som helse- og omsorgstjenesten står ovenfor. Prioriteten vil derfor være å utvikle tiltak og investere i løsninger som gir lavest mulig personell vekst. Tettere samarbeide med frivillige, brukere og pårørende vil ha stort fokus i budsjett perioden.

I 2023 har det vært en samskappingsprosjekt «Det gode liv i Siljan» med midler fra helsedirektoratet. Målet er å forebygge sosial isolasjon og ensomhet gjennom samskaping mellom kommunen, næringslivet og frivillige organisasjoner.

«Hva er viktig for deg?» skal være vår tilnærming til innbyggerne.

Avdelingens budsjettforslag er innrettet for å yte et faglig forsvarlig tjenestetilbud ut fra kommunens bevilgede økonomiske ressurser.

Fagområdet pleie og omsorg består av tjenestene:

Institusjonsbasert omsorg ved sykehjemmet og hjemmebasert omsorg ved hjemmesykepleien, samt praktisk bistand herunder hjemmehjelp. I tillegg har tjenesteområdet ansvaret for deltjenestene som dagsentertilbud for hjemmeboende personer, bolig med nærhet til personalet og dagtilbudet Inn På Tunet.

Fagområde forebyggende tjenester består av tjenestene:

Psykisk helse og rusforebyggende arbeid, legetjenesten, psykologtjenesten, fysio- og ergoterapi, helsestasjon- og skolehelsetjeneste, kommunal akutt døgnplass, habilitering- og rehabiliteringstjenesten. I tillegg har tjenesteområdet ansvaret for deltjenestene: Omsorgsstønad, avlastning- og støttekontaktordningen og brukerstyrt personlig assistanse. BPA, parkeringstillatelse for HC brukere og ledsagerbevis, ansvarlig for kommunens psykososiale kriseteam, ansvarlig for kommunens evakuerende pårørendesenter EPS. Avdelingen kjøper også et helhetlig omsorgstilbud i regi av en større privat aktør i Grenland, samt at vi kjøper jordmortjeneste og helsestasjon for ungdom 13-23 år av Skien kommune.

Sykehjemmet

Sykehjemmet er avdelingens største virksomhet både når det gjelder økonomi og personell. Her er tilbud som innebærer langtidsplasser, avlastningsplasser, rehabiliteringsplasser og korttidsplasser. Dette er mennesker som har et stort behov for høy faglig kompetanse da sykdomsbildet ofte er svært sammensatt og komplisert.

Fagsykepleier har bidratt til at virksomheten har fått et faglig kvalitetsløft og det er nå laget en årsplan for intern og ekstern opplæring av alle ansatte. Dette inkludert opplæring gjennom Visma veilederen som ansatte har tilgang til. En sykepleier og en helsefagarbeider er nå under videreutdanning innen palliasjon som går over 1 til 2 år.

Kommuneoverlegen fikk i 2023 på plass en avtale med sykehuset i Vestfold som innbefatter infeksjonskontroll program. Det er opprettet smitteverns kontakter som jobber tett med sykehuset i forbindelse med undervisning og veiledning av ansatte. Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjeneste samarbeider tett med sykehjemmet både innen demensnettverk, Parkinson nettverk og dysfagi nettverk. Samarbeidet videreføres i 2024.

Sykehjemmet har hatt en avtale om utleie av 4 til 5 sykehjemsplasser til Skien kommune. Avtalen avsluttes 01.01.24. Det medfører reduserte inntekter til avdeling helse på 4 200 000 kroner. Som følge av reduserte inntekter og mindre belegg på sykehjemmet vurderes det å stenge en avdeling. Dette for å ha mulighet til noe redusert bemanning og mindre behov for innleie.

Avdelingen forutsetter i 2024 å bemanne fra egen stab ved fravær så langt det lar seg gjøre. Sykehjemmet og hjemmebasert omsorg har over år opparbeidet seg en god kultur for en fleksibel og god benyttelse av personalet på tvers av tjenestene.

I henhold til plan for økonomi 24-27, vil det bli iverksatt bygging av nytt medisinerom ved sykehjemmet.

Hjemmebaserte tjenester

Hjemmebasert omsorg vil fremover inneha og spille en større og viktigere rolle i den kommunale helsetjenesten. Hjemmetjenesten har tradisjonelt ivaretatt hjemmeboende med avklarte og forutsigbare helseutfordringer. Når demografien og behovet for mer avanserte helsetjenester i hjemmet endres, krever det at arbeidsform og kompetansesammensetning tilpasses behovet. Vi ønsker at våre eldste innbyggere får en trygg alderdom, blant annet ved å tilby tjenester til mer komplekse medisinske tilstander i eget hjem.

Hjemmetjenesten møter i dag flere hjemmeboende med kroniske og multimorbide lidelser, og har behov for høyere og mer spesialisert kompetanse for å avklare tilstand og tjenestebehov ved utskrivninger fra sykehuset. Vi ser en økning i behov for videre avklaring av funksjonsnivå og utprøving av tjenester til brukere som er ferdigbehandlet på sykehus. Dette gjelder også tilstander innenfor demens der bruker og pårørende trenger tilgang på et høyere tjenestenivå for å kunne bo hjemme. En gjennomført samlokalisering av tidligere benevnte bofelleskap inn i hjemmebasert omsorg vil støtte godt opp i denne nødvendige styrkingen av tjenesteområdet. Bruk av deres spesialkompetanse og personellmessige innsats, spesielt innenfor psykisk helse og miljøterapi, i en samlet hjemmebasert omsorg vil være viktig også fremover.

Virksomheten vil da være bedre rustet til å ivareta brukere med komplekse tilstander og på den måten redusere behovet for en institusjonsplass og eventuelt sykehustjenester. En systematisk mobilisering og tidlig intervensjon med tilpasning av hjelpemidler og kartlegging i hjemmet vil gi større muligheter for å kunne bo lengre i sin bopel. Velferdsteknologi blir en viktig satsing fremover for å gjøre det mulig at innbyggerne i Siljan kan få bo hjemme så lenge de kan.

Det er investert i digitale løsninger som medisindispensere og digital hjemme-oppfølging samt nye trygghetsalarmer høsten 2023. En helsefagarbeider er i gang med videreutdanning i velferds teknologi og er ferdig i løpet av 2024.

Det vil også vurderes om det er behov for innleie ved sykdom for å kutte i vikarutgiftene.

Fremover i økonomiplan perioden må det vurderes om beboere har det rette tjenestenivået med tanke på at de kan flytte ut i egnet bolig med tilsyn fra hjemmetjenesten. Dette må også sees i sammenheng med at innslagspunktet av tilskuddet for ressurskrevende helse og omsorgstjenester stadig blir større.

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten skal ivareta det helhetlige forebyggende og helsefremmende arbeidet rettet mot gravide, barn og unge i alderen 0-20 år, ved å forebygge sykdom, skade og fremme god fysisk og psykisk helse. Tjenesten skal også bidra til å fremme gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til kommunens oversikt over helsetilstand og de faktorer som kan virke inn på helsen til målgruppen. Helsestasjon- og skolehelsetjenesten har to 100 % stillinger for helsesykepleiere. Tjenesten er også styrket med 40 % barne- og familiekonsulent i en 3-årig prosjektstilling med midler fra Helsedirektoratet.

Helsesykepleier har også en sentral rolle i kommunens arbeid i forhold til bosatte flyktninger og til oppgaver knyttet til smittevern. Deltjenesten har et godt etablert samarbeid innad i organisasjonen og med avdeling oppvekst.

Legetjenesten

Siljan legekontor har tre fastlegehjemler, hvorav alle er besatt. Alle våre tre leger er under spesialisering i allmennmedisin slik lov og forskrift tilsier. Kommunen er registrert som utdanningsvirksomhet. Rekrutteringssituasjonen i fastlegeordningen har de siste årene vært krevende nasjonalt. Attraktive og fleksible arbeidsbetingelser inklusive økonomiske vilkår vil derfor være viktig for å sikre stabilitet blant fastlegene.

Det er ca. 160 pasienter på venteliste høsten 2023. Total listekapasitet ved Siljan legekantor er 1 745 pasienter. Legene planlegger en økning i antall pasienter med ca 110 pasienter. Tallet på personer på venteliste er imidlertid likevel høyt og vurderes å reflektere en underkapasitet i fastlegeordningen i Siljan. Nyankomne flyktninger er blant annet en gruppe som står uten fastlege.

For å styrke regulariteten ved helsesekretærfunksjonen er det satt inn en vikar ved fravær. Ordning videreføres i 2024.

Legevakt og øyeblikkelig hjelp-plasser

Skien kommune er vertskommune for interkommunal legevakt og øyeblikkelig hjelp plasser. Det ble i løpet av 2023 varslet om store økte kostnader til interkommunal legevakt. Utgiftene er lagt inn i årets budsjett.

Beredskap

Beredskapsarbeidet skal styrkes innenfor avdeling helse. Plan for helsemessig-, sosial og smitteberedskap planlegges revidert, sammen med risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS). Det vil som ledd i dette arbeidet utføres beredskapsøvelser internt i avdelingen. Nødnett er tatt i bruk og det er gitt opplæring. Kompetansen bør imidlertid oppdateres og trenes på regelmessig.

Helseavdelingens bygningsmasse er prioritert bygg ved strømutfall. Ved krisesituasjoner ved eksempelvis kraftig snøfall eller flom, vil byggene være avhengig av stabil strømtilførsel. Rett dimensjonert nødstrømsaggregat er kjøpt inn og arbeidet med å få dette permanent stasjonert i nytt bygg ved sykehjemmet er under slutføring.

Siljan kommune bruker Everbridge som sitt varslingssystem ut mot innbyggere. Everbridge er også brukt i smittevernarbeidet, med varsling om vaksinerings av risikogrupper.

Det ble i 2023 etablert avtale med Sykehuset i Vestfold om bistand til smittevernarbeid i kommunehelsetjenesten (infeksjonskontrollprogram).

Helsefellesskap

I henhold til Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 er det opprette 19 helsefellesskap, bestående av helseforetak og kommuner. Helsefellesskapene skal arbeide med samhandling mellom ulike tjenestenivå for å sikre gode og likeverdige helsetjenester til alle som trenger det. Siljan kommune deltar i utviklingen av helsefellesskapet i vår region.

Psykisk helse og rusarbeid

Tjenesten er godt integrert i et samlet tjenestetilbud innenfor helse med samarbeidsarenaer både til NAV og oppvekstavdelingen. Tjenesten jobber med stadig forbedringsarbeid og fagutvikling. Psykisk helse og rusarbeider er kommunens forløpskoordinator innenfor pakkeforløpet for psykisk helse og rusarbeidet. Er leder av kommunens kriseteam, og gir intern veiledning på gruppe og individnivå. Det samarbeides godt med frivilligheten.

Det benyttes Assistert selvhjelp som tilbakemeldingsverktøy for tilpasning av oppfølging og tilbakemeldinger på tjenesten. Det ble i 2023 startet opp samarbeid med Politiet og STHF omkring de aller sykeste MAS prosjekt.

Kommunal psykologtjeneste er en lovpålagt tjeneste kommunen må inneha. Helsedirektoratet legger føringer til at kommunal psykologtjeneste skal arbeide med:

- a) Styrke kvalitet og kompetanse i det helhetlige og tverrfaglige kommunale arbeidet, og kommunen jobber med å finne en løsning for å dekke de lovpålagte krav.
- b) Det må gjennomføres en brukerundersøkelse for å sikre brukermedvirkning i tjenesten.
- c) Utgifter til psykolog er lagt inn i budsjett for 2024 og arbeidet med en løsning må iverksettes.

Psykososialt kriseteam

I 2023 har det nytt kriseteam etablert seg på grunnnet nyansettelser. Teamet har gjennom 2023 fungert godt i situasjoner hvor de har blitt benyttet. Det har vært et tett samarbeidet med sogneprest og Siljan kirke. Det er god dialog med kriseteamet i Skien og et godt utgangspunkt for videre samarbeid. Administrativt er det formalisert årlig samarbeidsmøte med helseavdelingen, prest og Politiets faste kontaktperson. Teamet har ikke 24/7 vaktordning, men kommunale medlemmer er tildelt et funksjons-tillegg for sin deltakelse.

Fysio- og ergoterapitjenesten

Fysio –ergoterapitjenesten består av 1 årsverk ergoterapeut, 1,6 årsverk kommunal fysioterapeut, 60% driftstilskudd allmenn fysioterapi og 40 % driftstilskudd psykomotorisk fysioterapi. Alle stillinger har vært besatt i 2023.

Ergoterapeut og kommunal fysioterapi har ansvar for tjenestetilbud til alle aldersgrupper og innen mange fagområder. Helsestasjon, skolehelsetjeneste, hjemmeboende og sykehjem prioriteres. På disse arenaene inngår re –og habilitering og forebygging.

Spesielt overfor barn og unge har det vært økt fokus på utvikle gode tverrfaglige tjenester inn mot helsestasjon og skolehelsetjenesten. For eksempel på helsestasjon er det nå etablert tverrfaglig 4 ukers kontroll med helsesykepleier og fysioterapeut. I skolehelsetjenesten er det etablert fast tverrfaglig skolestart undersøkelse, undervisning i 8. klasse og 3. klasse er under planlegging.

Overfor eldre er det startet opp fallforebyggende grupper med ergoterapeut og fysioterapeut. Tverrfaglig 80 års besøk med sykepleier, ergoterapeut og fysioterapeut er planlagt. Ergoterapeut og fysioterapeut har tett samarbeid og utfyller hverandre godt.

Ergoterapitjenesten opplever stadig økning i behov for å veilede og fremskaffe relevant hjelpemiddelutstyr. Sett i lys av at fremtidens eldreomsorg som vil bety at flere vil bo lengre i sine hjem, er rådgivning og samarbeid med NAV hjelpemiddelsentral om tilpasning av bolig et viktig arbeidsfelt. Ergoterapitjenesten har en viktig rolle inn mot utvikling og implementering av relevant bruk av velferdsteknologi. Allmenn fysioterapeut med driftstilskudd har opprettet tilbud med gruppetrening.

Habilitering og rehabilitering

Kommunen har et stort fokus på tverrfaglige tjenester hvor mange tjenester er involvert innen helse, men også samarbeid med oppvekst. Vi ser en betydelig økning innenfor habiliteringstjenesten og behov for ressurser for denne gruppen.

Brukerstyrt personlig assistanse

BPA er personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring, støttekontakt og avlastning for foreldre med hjemmeboende barn under 18 år med nedsatt funksjonsevne. Tildelingen på tjenestenivået er skjønnsbasert og ofte hefter det store ulikheter i synet på utmålingen av tilbudet sett fra brukers og kommunens ståsted.

Lowverket er klar på at det er kommunen som vurderer om tjenesten bør organiseres i egen regi eller bruk av privat aktør. Dersom det skal benyttes privat leverandør er det tjenestemottaker som velger blant leverandører som har rammeavtale med Grenland kommunenes innkjøpsavdeling, GKI. Avdeling for forebyggende tjenester ser det er en økning i bistandsbehov hos barn med store utfordringer.

Velferdsteknologi

Helse har nå byttet ut alle trykghetsalarmer og tjenesten er fulldigital. De nye alarmene har mange muligheter med velferdsteknologiske løsninger. Her kan vi legge på sensorer og ulike varslere. Alle varsler fra trykghetsalarmer går til alarmsentralen i Skien, som vurderer grad av respons. Det blir varslet via NetNordic app, som er på vakttelefonene til hjemmetjenesten. Det jobbes med å få til en lignende løsning for feilmeldinger på alarmer. Det er kjøpt inn 3 GPS'er. Det jobbes med å få disse i drift, og de vil bli driftet av hjemmetjenesten. Vi har også kjøpt inn 4 medisindispensere og utstyr til digital hjemmeoppfølging. Det vil bli jobbet med implementering og drift i 2024. En ansatt tar videreutdanning innen velferdsteknologi og vil være en ressursperson inn mot kommunens tilbud. Samtidig jobbes det med å få superbrukere fra både hjemmetjenesten og sykehjemmet, i tillegg til ergo.

Kjøp av heldøgns omsorgstilbud

Kommunen har et heldøgnsomsorgstilbud som blir levert av privat aktør. Tjenesten er kostnadmessig meget ressurskrevende. Tjenesten faller inn under statlig refusjonsordning for ressurskrevende brukere. Tjenestetilbudet vil være under kontinuerlig vurdering.

Sykefravær, HMS og kompetanseøkning.

Store deler av avdeling helse har hatt et meget høyt sykefravær. I begynnelsen av 2023 var fraværet 19,5 % samlet for hele avdeling helse. I oktober 2023 var det redusert til 6 %. Arbeidsmiljø, sykefravær-arbeidet og HMS har hatt stor prioritet i hele 2023 og vil videreføres i 2024. Det er blitt gjort en del investeringer, blant annet i nytt digitalt e-læringssystem, Visma Veilederen og innkjøp av Cosdoc Mobil. Visma veileder har en rekke digitale kurs og seminarer som i stor grad bidrar til å øke kompetansen til hver enkelt medarbeider. Det legges også opp til felles samlinger rundt de ulike temaene ved bruk av refleksjons materiell. Cosdoc Mobil letter hverdagen med journalføring og medfører en effektivisering

av tjenesten. Det har blitt laget års-hjul for opplæring. Det vil blant annet bli avholdt kurs i samtykke kompetansevurdering, vold og trusler, forebygging av muskel- og skjellplager og hjerte- og lungeredning. Egne ansatte vil bli benyttet som kursholdere, og ansatte får mulighet til å avspaser for timene de har vært på kurs. Det vil også bli investert i relevant kursmaterieell innenfor de ulike områdene.

Endret organisasjonsstruktur, bedre utnyttelse av ressursene, arbeidet med heltidskultur og økt kompetanse er blant de områdene en ser kan bidra til å beholde og rekruttere arbeidskraft. Arbeidet er krevende og vil kreve mye ressurser. Det vil være stort fokus på økt kompetanse. Kommunens tre leger er alle under spesialisering innenfor allmenn medisin. I tillegg er kommunelegen under spesialisering innen samfunnsmedisin. Deler av kompetansehevingen finansieres via tilskuddsordninger, bortsett fra spesialisering i samfunnsmedisin som må tas fra interne midler. En sykepleier tar videreutdannings i palliasjon, en i geriatri, en helsefagarbeider tar velferdsteknologi og en helsefagarbeider tar palliasjon. Tre assistenter tar grunnutdanning til helsefagarbeidere. Kostnaden vil bli delvis finansiert via tilskuddsmidler.

Kommunes digitale avvikssystem TQM er nå helt implementert i hele avdeling. Alle ansatte og ledere har fått opplæring i bruk av systemet. Dette vil bli benyttet i både HMS avvik og pasientavvik og være med å bidra til kvalitetsutvikling i alle ledd. Det forventes at avdelingen har et lavere sykefravær enn tidligere og vikarbudsjetten justeres noe ned i forhold til foregående år. Tabellen under viser et sammendrag av de strategiske endringene fra budsjett 2023 til budsjett 2024 på Avdeling for helse.

Funksjon	Avdeling for helse	Endring 2023
2530	Redusert 200 % sykepleierstillinger	-1 660 000
2530	Økt tre helgestillinger	300 000
2530	Økt matvareinnkjøp	200 000
2530	Avviklet gjestepasientordning	4 350 000
2410	Avregningsoppgjør fastlege	300 000
2410	Redusert brukerbetaling leger	270 000
2410	Ny prismodell legevakt	1 160 000
2532	Ressurskrevende tjenester, økt pris	431 000
2532	Ressurskrevende tjenester, økt refusjon	-303 000
2542	BPA, økt behov	100 000
2545	Omsorgslønn, økt antall personer	208 000

Samfunn

Vann og avløp

Hovedplan for vann og avløp er inne i slutfasen med beregning av kostnader for ulike investeringstiltak. For 2024 vil investeringer i førte rekke dreie seg om utskifting av vann og avløpsledninger på strekningen vi er i gang med mellom Stomperudbuva og Høisetbakken. Sanering av ledningsnett har som mål å hindre innlekkasje av fremmedvann i avløpsledningene og skifte ut gamle og dårlige vannledninger. I 2024 vil det blir brukt tid på vurdering av ulike muligheter for ringledning til sentrum for bedring av beredskap og stabilitet i vannforsyningen på strekningen mellom Thorsholt og Snurråsen. Hovedplanen ser også på muligheten for å knytte til flere eksisterende boliger og fritidsboliger til vann- og avløpsanlegget.

Det avsettes 1 500 000 kroner til investeringer i nyanlegg for distribusjon av drikkevann og 1 500 000 kroner til nytt ledningsnett for spillvann. Deler av vannledningsnettet er dårlig og små og store lekkasjer oppstår med ujevne mellomrom. Når det skjer lekkasjer kan det være krevende å finne hvor lekkasjen er. Tiden er ofte knapp og rask avdekking av lokasjon for lekkasje kan være avgjørende for forsyningsstabiliteten. Sonevannmålere på ulike deler av ledningsnettet vil derfor være en betydelig hjelp. Det avsettes 100 000 kroner til en ny sonevannmåler i 2024.

På renseanlegget er det nødvendig å etablere en tilbakeslagssikring på rentvanntilførsel slik at det ikke oppstår fare for tilbakeslag av urent vann på vannledningsnettet dersom en feil skulle oppstå. Det avsettes derfor 200 000 kroner til tilbakeslagssikring på renseanlegget.

Renseanlegget bruker mye energi til rensing av avløpsvannet. Det er iverksatt et eget energioptimeringsprosjekt som omfatter renseanlegget og i dette prosjektet inngår etablering av solcelleanlegg. Renseanlegget vil kunne bruke all energi fra et lokalt solcelleanlegg, og utnytter derfor lokalprodusert energi godt. Prosjektering av endelig størrelse på anlegg vil foregå videre i 2024 og det avsettes 400 000 kroner til solcelleanlegg på renseanlegget.

Spredd avløp

Siljan kommune har fulgt opp plan for opprydding av utslipp fra spredt bebyggelse. Det dreier seg om septiktanker, tette tanker og minirenselanlegg. Det er utarbeidet en handlingsplan for dette som medfører økt aktivitet. Arbeidet dekkes fortrinnsvis av tilsynsgebyret som er spesifisert i gebyrregulativet. Det legges ikke opp til økning ut over normal prisstigning.

Loppedåpan barnehage – ny friluftsavdeling

I økonomiplan for 2024-27 ble det vedtatt utbygging av en ny friluftsavdeling ved Loppedåpan barnehage. Det skal stå ferdig en ny avdeling til 18 barn til barnehageoppstart 1. august 2024. Stram tidsfrist medfører at forberedelsene til dette arbeidet måtte igangsettes høsten 2023. Prosjektet er i rute i henhold til milepælplan. Nytt revidert anslag på kostnader basert på reviderte tegninger og beskrivelser, samt oppdaterte priser viser en økt prosjektkostnad. Samfunnsavdelingen sørger for byggeledelse, og prosjektet vil derfor beslaglegge en del tid på samfunnsavdelingen første halvår 2024.

Solcelleanlegg bygg

I 2023 ble det avsatt 1 000 000 kroner til solcelleanlegg på kommunale bygg. Dette åpnet muligheten for at kommunen kunne søke Husbanken om ytterligere 1 500 000 kroner i støtte. Det ble derfor bygget solcelleanlegg på sykehjemmet for totalt 2 500 000 kroner. Beregnet besparelse er 100 000 kwt årlig.

Det ligger an til at Husbanken vil fortsette støtte til kommunale bygg, fortrinnsvis sykehjem og andre institusjonsbygg. Støtteordninger vil ikke være klare før 2024. Det er gitt signaler om at fremtidig støtte ikke er like raus som i 2023, men likevel utgjøre et vesentlig bidrag. Det er ønskelig å fortsette utbyggingen på sykehjemsområdet der verdien av investeringene er størst. Det vil bli gjort en totalvurdering av aktuelle takflater på ulike kommunale bygg basert på støtteordninger, forbruk og beregnet effekt.

Renhold

På grunn av kommunens økonomiske situasjon og ressursbruken sammenlignet med andre kommuner ble det besluttet at oppgavene med renhold ble nedskalert med 2 stillinger fra og med 1.1.2023.

Det registreres nå at det periodevis er krevende å opprettholde et godt renhold, og særlig er det vanskelig i forbindelse med periodisk vedlikehold, sykdom og vanlig ferieavvikling. Når ny friluftsavdeling ved

Loppedåpan barnehage står klar til bruk høsten 2024 vil renholdsbehovet forsterkes ytterligere. Det er beregnet at den nye avdelingen vil kreve omkring 5 timer ukentlig standard renhold.

Det er gjort en vurdering av muligheter for investering i utstyr som kan avlaste renholdere. På Siljan skole og Sagaenga barnehage ligger forholdene til rette for dette. Det er ønskelig å teste en vaskerobot og se hvordan den fungerer. Dersom det er vellykket kan vaskeroboter kunne erstatte behov for økt bemanning på renhold ved den nye friluftsavdelingen. Det avsettes derfor 375 000 kroner til en ny vaskerobot i 2024.

Administrasjonslokaler

Det er et behov for en oppgradering av himling i kommunestyresalen og flere vegger trenger overhaling. Utvendig vedlikehold omfatter både tetting av sprekker, maling av hele kommunehuset og asfaltering av parkeringsområdet. Det er ikke satt av midler til dette i 2024. Kostnader med service og kontroll av heisanlegget øker jevnt og trutt, og uten økning i budsjett betyr det mindre til øvrig vedlikehold.

Dagens låssystem fra Bewator har gått ut av produksjon. Det er dette låssystemet vi har på Siljan skole, kommunehuset og sykehjemmet. Ved å bytte ut systemet på kommunehuset i 2024 har vi deler til sykehjemmet og Siljan skole frem til 2026. I tråd med økonomiplan avsettes 160 000 kroner til utskifting av låssystemet på kommunehuset.

Drift av Helse og sosialsenter

Dette er et gammelt bygg med forventede store vedlikeholdskostnader i årene som kommer. Det er ikke lagt opp til særskilte tiltak i 2024, men avsatte midler til vedlikehold av utstyr går til utskifting av lyskilder.

Sykehjemmet

Det er stort behov for utskifting av belysning inne i bygget. Gamle armatur på pasientrom, stue del, kjøkken mm. Armaturene er fra 1999 og har gått ut på dato. Den gamle belysningen medfører unødige høyt strømforbruk. Det er også behov for maling av ganger og avdelingsrom.

Investeringen i solcelleanlegg i 2023 vil gi en gevinst i forhold til strømkostnader for 2024. Det er beregnet en besparelse på ca. 100 000 kwt.

Skolelokaler

Det ble i tilsynsrapporten fra Miljørettet helsevern 02.02.2017 gitt anmerkning på garderobeforholdene ved Siljan skole. I 2023 ble jentegarderoben oppgradert og guttegarderoben står for tur i 2024. Det avsettes derfor 600 000 til nytt dusjanlegg i guttegarderoben i 2024. Det er også behov for oppgradering av uteområdet på Siljan skole. Det skal lages en plan for dette i samråd med blant annet elever på ungdomsskolen. Det avsettes 350 000 kroner til prosjektet i 2024.

Møteplass sentrum

Det har det siste tiåret vært arbeidet med tankene om et nytt kulturbygg i form av et samfunnshus med flerbruksfunksjoner i Siljan sentrum. Hva et slikt kulturbygg skal romme ut over folkebibliotek har vært noe uklart, og flere tanker har vært lansert. Boattraktivitetsplan nevner at bydelshusene i Skien kan være en mulig modell for Siljan. Politisk har det vært et ønske om å skalere ned prosjektet slik at sentrumsbygget rommer kun det som anses som nødvendig. Det er derfor viktig at man får en konklusjon på hva som anses som nødvendig, og hva dette vil innebære av investerings- og driftskostnader. Det er derfor satt av 300 000 kroner til arbeid med møteplass i sentrum i 2024 i tråd med økonomiplan.

Kommunale boliger

Kommunen har 18 boliger til utleie i 2023. Det er stor slitasje på utleide boliger og vedlikeholdsbehovet er stort. Dette gjelder både gamle og nye bygg. I 2023 ble det planlagt solgt to boliger, disse ble i stedet istandsatt for mottak av flere flyktninger. Det ble derfor brukt en del på vedlikehold av bygg i 2023. Det er stor slitasje på slike bygg og det må forventes en del vedlikeholdsutgifter. Budsjett er derfor økt slik at det samsvarer mer med reel situasjon. Det knytter seg usikkerhet til flyktningssituasjonen for 2024. Vedtak om bosetting tilsvarende for 2023 skaper behov for nye boliger.

Kommunale serviceboliger på Mølleåsen har de siste årene blitt oppgradert noe. Det er etterslep på utvendig vedlikehold og boligene må beises. Det avsettes 150 000 kroner til beising i tråd med økonomiplan.

I bofellesskap er det budsjettetert med en utleie basert på dagens situasjon der tre av fire leiligheter er utleid.

Plansaksbehandling

Kommunen er i gang med revisjon av kommuneplan. Dette omfatter konsekvensutredning av nye arealer til boligformål, næringsformål og areal til omlegging av fv.32. Basert på ønsker fra fylkeskommunen er fremdriften med kommuneplan synkronisert med fremdriften i arbeidet med en ny bypakke fase 2. Synkroniseringen er ønsket på grunn av avklaringer omkring finansieringsmulighetene for en omlegging av fv.32. Dette har vært en kronglete prosess og det styres nå mot en nedskalert bypakke fra 2025. Det gjenstår noe arbeid med kommuneplanens arealdel. Samfunnsdelen anbefales justert i henhold til vedtatt planprogram. Bemanningen på plan er nedskalert med 50 % stilling og avdelingen har ikke avsatt ressurser til planarbeid ut over den kapasitet kommunalsjefen måtte ha. Det er forventet forsinkelser i forsering av planer. For å sikre fremdrift i lovpålagte planprosesser som arbeidet med ny planstrategi som skal ferdigstilles i 2024 er det nødvendig med innleie av bistand. De avsatte midlene til innkjøp av konsulenttjenester brukes til slutføring av kommuneplanens arealdel og arbeid med planstrategi og evt noe bistand til analyser i forbindelse med samfunnsdelen. I tillegg er det behov for revisjon av kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet, slutføring av vann- og avløpsplan og kulturplan i 2024. Dette vil kreve planressurser. Oppsatte konsulentmidler er et minimum for å gjennomføre oppgavene som kommer.

Møteplass i sentrum

I flere år har et sentrumsbygg vært planlagt. Det har vært noe uavklart hva sentrumsbygget skal romme ut over et nytt folkebibliotek. Det er behov for å avklare hvilke behov kommunen har for møteplass og hvordan bygget skal finansieres og driftes. Det avsettes derfor 300 000 kroner til avklaring av hva et nytt sentrumsbygg skal inneholde og hvordan det skal driftes.

Brannvern og feietjenester

Budsjett for 2024 baseres på gjeldende avtaler med Skien brann og feiervesen. Det er forutsatt at vilkår for Siljan gjelder ved virksomhetsoverdragelsen til Grenland brann og redning som er den nye organisasjonen fra og med 2023. Spørsmålet om Siljan blir selvstendig medlem i GBR er noe som må avklares.

Kommunale vegger

Budsjett for 2024 er basert på et år med mindre behov for vintervedlikehold enn et normalår. Budsjett for vintervedlikehold er ikke endret fra 2023 til 2024 tiltros for prisstigning. I 2023 var det et merforbruk på over kr 300 000 vinterhalvåret frem til sommeren 2023, og det var ikke en spesielt snørik vinter. Det erfarer at kostnader med salting og strøing øker. Budsjett for vintervedlikehold i Siljan er nedskalert årevis over flere år, og ved en normalvinter i 2024 forventes det et underskudd på vintervedlikeholdet.

Det er et behov for tiltak på flere av bruene i kommunen. Særlig brua i sentrum trenger vedlikehold både av rekkverk og annet utstyr. Finsrudbrua har for lavt rekkverk i henhold til gjeldende bestemmelser. Dette bør rettes opp.

Kulturaktiviteter og bibliotek

Stort sett hele budsjett til kulturaktiviteter er øremerket tilskudd til lokale lag og organisasjoner. Det er gjort mindre justeringer i budsjett for kulturaktiviteter fra 2023 til 2024.

Folkebiblioteket skal være en arena for kultur og debatt. Store og små arrangement er en forutsetning for at folkebiblioteket skal fungere etter hensikten. Budsjett for kulturarrangement ble redusert til 50 000 kroner i 2021 og er ikke endret etter det. Det foregår likevel en del arrangement på biblioteket. Felles for disse er at dette skjer på kveldstid. Det er behov for midler til overtid for at vi kan fortsette med slike arrangement. Til nå har dette vært dekket opp gjennom mindre forbruk på ekstrahjelp og anskaffelse av ekstra prosjektmidler. Det planlegges en ansettelse av ekstrahjelp, en stilling som har vært fast tidligere, men som ikke har vært erstattet etter pensjonering.

Det er behov for en ungdomsavdeling ved biblioteket. Det er foreslått en ombygging av kjøkkenet for dette formålet, men det er ikke avsatt midler til dette. Siljan bruker svært lite ressurser på folkebiblioteket og kultur sammenliknet med andre. Norsk kulturindeks er en årlig oversikt over kulturtilbud og kulturaktivitet i norske kommuner. Den viser at vi er rangert som nr. 350 av 356 kommuner i landet.

Kulturprisen på 10 000 kroner er opprettholdt og lagt inn i budsjett.

Tilskudd frivilligsentral

Det er lagt inn et kommunalt tilskudd til Siljan frivilligsentral på 300 000 kr i tillegg til det statlige tilskuddet som mottas. Det er ikke klart hva dette tilskuddet for 2024 blir, men det er estimert en økning på 2,4 % etter signalene i forslaget til statsbudsjett. Kommunestyret har vedtatt en økning i tilskudd til frivilligsentralen på 40 000 kroner. Dette tilskuddet er øremerket sommeraktiviteter for barn og ungdom i kommunen.

Strøm

Det er inngått en avtale om lavere pris på strøm og i tillegg vil strømutfgiftene på sykehjemmet reduseres som følge av solcelleanlegget som er montert. Til sammen er det estimert en reduksjon i strømutfgifter på 320 000 kroner. Det er et kontinuerlig arbeid med og fokus på strømreducerende tiltak som vil påvirke utfgiftene til strøm.

Tabellen under viser et sammendrag av de strategiske endringene fra budsjett 2023 til budsjett 2024 på Avdeling for samfunn.

Funksjon	Avdeling for samfunn	Endring 2023
xxxx	Reduserte strømpriser alle bygg, i tillegg ledlamper og solcellepanel	-320 000
3010	Redusert konsulentbistand til planarbeid	-250 000
3030	Utgifter fylkesoppdeling	50 000
3380	Økt utgifter til GBR, ny brannbil	167 000
3500	Ny kompressor slampumpe + kull til filter	250 000
2220	ENØK tiltak på lyskilder Midtbygda	350 000

2650	Beising Mølleåsen	150 000
3852	Tilskudd Frivilligsentral	340 000

Oppstillinger

Obligatoriske oversikter fra Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.¹⁷ følger nedenfor.

§ 5-4 Bevilgningsoversikt drift			
Tall i kroner	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Generelle driftsinntekter			
Rammetilskudd	- 100 820 000	- 92 025 000	- 91 584 648
Inntekts- og formuesskatt	- 79 605 000	- 70 094 000	- 72 467 590
Eiendomsskatt	- 10 233 000	- 8 950 000	- 8 844 185
Andre generelle driftsinntekter	- 8 306 000	- 5 527 000	- 4 623 351
Sum generelle driftsinntekter	-198 964 000	-176 596 000	-177 519 775
Netto driftsutgifter			
Sum bevilgninger drift, netto	193 207 000	172 320 000	171 443 144
Avskrivninger	10 366 000	10 706 000	10 605 759
Sum netto driftsutgifter	203 573 000	183 026 000	182 048 903
Brutto driftsresultat	4 609 000	6 430 000	4 529 129
Finansinntekter/Finansutgifter			
Renteinntekter	-4 002 000	-4 200 000	-2 703 080
Utbytter	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0
Renteutgifter	7 046 000	4 597 000	2 394 638
Avdrag på lån	6 161 000	5 650 000	5 648 940
Netto finansutgifter	9 205 000	6 047 000	5 340 499
Motpost avskrivninger	-10 366 000	-10 706 000	-10 605 759
Netto driftsresultat	3 448 000	1 771 000	-736 132
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
Overføring til investering	0	200 000	2 161 255
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	1 766 485
Bruk av bundne driftsfond	-231 000	-300 000	-3 198 443
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	1 611 000
Bruk av disposisjonsfond	-3 217 000	-1 671 000	-1 604 165
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-3 448 000	-1 771 000	736 132
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk).	0	0	0

¹⁷ Forskrift fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 27. juni 2019 nr. 929

§ 5-4 Bevilgningsoversikt drift

	Budsjett neste år	Budsjett 2023	Regnskap 2022
6 Sum bevilgninger drift, netto	193 207	172 320	171 443
Administrasjon (10+11+12+14)	24 772	24 353	16 348
Oppvekst (2*)	77 847	72 582	73 454
Helse (3*)	64 128	58 402	61 240
Samfunn (4*)	24 331	22 261	27 021
Politikk og næring (60+13)	7 091	5 338	3 246
NAV (15)	6 203	5 412	3 243
Økonomi (80)	- 11 165	- 16 028	-13 108
TOTALT	193 207	172 320	171 443

§ 5-5 Bevilgningsoversikt investering

Tall i kroner	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Investeringsutgifter			
Investeringer i varige driftsmidler	16 185 000	9 170 000	9 699 067
Tilskudd til andres investeringer	0	0	20 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	600 000	515 000	4 326 968
Utlån av egne midler	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Sum investeringsutgifter	16 785 000	9 685 000	14 046 035
Investeringsinntekter			
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 637 000	-954 000	-912 273
Tilskudd fra andre	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	-3 930 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	-3 818 779
Utdeling fra selskaper	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0
Bruk av lån	-8 880 000	-4 300 000	-2 537 000
Sum investeringsinntekter	-11 517 000	-5 254 000	-11 198 052
Videreutlån			
Videreutlån	4 000 000	4 000 000	1 914 679
Bruk av lån til videreutlån	-4 000 000	-4 000 000	-1 914 679
Avdrag på lån til videreutlån	300 000	300 000	159 092
Mottatte avdrag på videreutlån	-300 000	-300 000	-528 160
Netto utgifter videreutlån	0	0	-369 068
Overføring fra drift og netto avsetninger			
Overføring fra drift	0	-200 000	-2 161 255
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	471 968
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	1 907 000
Bruk av ubundet investeringsfond	-5 268 000	-4 231 000	-2 696 628
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-5 268 000	-4 431 000	-2 478 915
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0

Investering					
Prosjekt	Prosjekt(T)	Funksjon	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
1808	Heiveien boligfelt trinn III	3150			2 258 831
1808	Heiveien boligfelt trinn III	3400			12 368
1808	Heiveien boligfelt trinn III	3450			266 396
1912	Oppgradering Siljan renseanlegg	3500			35 790
2009	Ledningsnett avløpsrensing	3500	1 500 000		
2101	Skyløsning av sakssystemet	1209		800 000	
2105	Inventar, ikt, leker inne/ute- vogner etc	2013			31 810
2106	Bygge om kjøkken i sykehjem	2610			331 407
2108	Oppgradering Gurholtveien	3320			26 607
2109	Rehabilitering vannledningsnett	3400	1 500 000	1 400 000	
2109	Rehabilitering vannledningsnett	3450			421 619
2110	Rehabilitering avløpsnett	3500		1 400 000	
2110	Rehabilitering avløpsnett	3530			154 011
2202	Ladestasjon ved kommunehuset	1300			94 638
2203	Kjøp av aksjer og andeler, KLP	1720			503 189
2204	Lekeapparater Midtbygda	2020			232 805
2205	IKT, grunnskole, barnehage	2010			25 913
2205	IKT, grunnskole, barnehage	2020			64 623
2205	IKT, grunnskole, barnehage	2022			481 228
2206	Skole og barnehageadministrativt fagsystem	2022			197 006
2208	NAV fagsystem	2423			200 000
2209	Nytt kontor til kommuneoverlege	2410			82 100
2210	Geogataprosjekt - nykartlegging	3030	100 000	100 000	
2211	Salg av Saga 1	2652			92 270
2212	Uteområde Midtbygda skole	2020			1 122 735
2213	TS-prosjekt i sentrum BPG	3010			127 300
2213	TS-prosjekt i sentrum BPG	3320			57 769
2214	Gjenkjøp NF86379	3320			219 000
2215	Gjenkjøp NF86380	3320			205 000
2216	Gjenkjøp NF86381	3320			205 000
2217	Gjenkjøp NF88465	3320			299 000
2218	Kjøp av Solvegen 66	2652			2 003 652
2300	ITG	1209	200 000	200 000	
2302	IKT grunnskole, barnehage	2022	550 000	550 000	
2303	Velferdsteknologi helse	2530	200 000	250 000	
2304	Utskiftning 12 dører Loppedåpan	2210		120 000	
2305	Ventilasjon Midtbygda	2220		400 000	
2306	Modernisering dusjanlegg Siljan U	2220	600 000	500 000	
2307	Utskiftning til LED armatur gatelys	3320		1 850 000	
2308	Forprosjekt "Friluftspark" i Siljanmarka	3350		100 000	
2309	Plassering nødagregat	1301		500 000	
2310	Solselleanlegg	1300		1 000 000	

Prosjekt	Prosjekt(T)	Funksjon	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
2310	Solselleanlegg	1301	1 000 000		
2311	Ny avd. Skogloppa	2210	7 350 000		
2400	Oppfølging av plan for digitalisering	1209	100 000		
2401	Utvendig kalking og maling Siljan kirke	3900	450 000		
2402	Kjøkken Midtbygda personalrom	2020	150 000		
2403	Fagsystem barnevern	2440	200 000		
2404	Bygge om medisinrom sykehjem	2530	150 000		
2405	Låssystemer - kommunehuset og sykehjemmet	1300	160 000		
2406	Vognstall Loppedåpan	2210	250 000		
2407	Uteområde Siljan ungdomsskole	2220	350 000		
2408	Renholdsmaskin Sagaenga og Siljan skole	2220	375 000		
2409	Møteplass i sentrum	3350	300 000		
2410	Sonevannmalere	3450	100 000		
2411	Tilbakeslagsikring renseanlegget	3500	200 000		
2412	Solcelleanlegg renseanlegget	3500	400 000		
kt post 1 Investering i varige driftsmidler			16 185 000	9 170 000	9 752 066
kt post 2 Tilskudd til andres investeringer			-	-	20 000
2203	Kjøp av aksjer og andeler, KLP	1720	-		503 189
2220	Kjøp av andeler KO (Grenlandssamabeidet)	3250			3 818 779
230	Kjøp av aksjer og andeler, KLP	1720	-	515 000	
2301	Kjøp av aksjer og andeler, KLP	1720	600 000	-	-
t 3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper			600 000	515 000	4 321 968
oversikt post 4 Utlån av egne midler			-	-	-
oversikt Post 1 - 4 Investeringerutgifter			16 785 000	9 685 000	14 094 034

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art – drift

Tall i kroner	Budsjett neste	Budsjettjusterin	Regnskap i fjor
	år	ger i år	
Driftsinntekter			
Rammetilskudd	-100 820 000	-92 025 000	-91 584 648
Inntekts- og formuesskatt	-79 605 000	-70 094 000	-72 467 590
Eiendomsskatt	-10 233 000	-8 950 000	-8 844 185
Andre skatteinntekter	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-8 306 000	-5 527 000	-4 623 351
Overføringer og tilskudd fra andre	-17 187 000	-19 140 000	-30 718 546
Brukerbetalinger	-7 539 000	-8 122 000	-8 115 383
Salgs- og leieinntekter	-15 527 000	-15 240 000	-14 033 025
Sum driftsinntekter	-239 217 000	-219 098 000	-230 386 728
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	127 073 000	118 220 000	120 225 068
Sosiale utgifter	30 838 000	25 895 000	30 533 876
Kjøp av varer og tjenester	60 794 000	58 011 000	57 035 628
Overføringer og tilskudd til andre	14 755 000	12 696 000	16 515 526
Avskrivninger	10 366 000	10 706 000	10 605 759
Sum driftsutgifter	243 826 000	225 528 000	234 915 857
Brutto driftsresultat	4 609 000	6 430 000	4 529 129
Finansinntekter/Finansutgifter			
Renteinntekter	-4 002 000	-4 200 000	-2 703 080
Utbytter	0	0	0
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0
Renteutgifter	7 046 000	4 597 000	2 394 638
Avdrag på lån	6 161 000	5 650 000	5 648 940
Netto finansutgifter	9 205 000	6 047 000	5 340 499
Motpost avskrivninger	-10 366 000	-10 706 000	-10 605 759
Netto driftsresultat	3 448 000	1 771 000	-736 132
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Overføring til investering	0	200 000	2 161 255
Avsetninger bundne driftsfond	0	0	1 766 485
Bruk av bundne driftsfond	-231 000	-300 000	-3 198 443
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	1 611 000
Bruk av disposisjonsfond	-3 217 000	-1 671 000	-1 604 165
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-3 448 000	-1 771 000	736 132
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0

§ 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

§ 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser				
Gjeld		Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Langsiktig gjeld (inkl. pensjon)		428 001 000	418 209 419	420 529 558
Lån		152 560 000	145 088 827	147 408 966
Herav sertifikatlån		52 700 000	52 700 000	52 700 000
Garantiansvar	Opprinnelig lånebeløp	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
RiG, Selskapsavtalen, Tomt og bygg	26 000 000	444 200	454 600	465 000
RiG, Selskapsavtalen, Ombygg adm.bygg	6 350 000	57 600	64 800	72 000
RiG, Selskapsavtalen, Maskiner	8 700 000	158 000	166 000	174 000
RiG, Selskapsavtalen, Prosj. ny gjenvinningsstasjon	2 400 000	36 000	42 000	48 000
RiG, Selskapsavtalen, Elektronisk adressebrikke	7 300 000	130 000	138 000	146 000
RiG, Selskapsavtalen, Pasadalen	40 048 000	579 000	594 000	609 000
RiG, Selskapsavtalen, Glass og metall	27 000 000	217 000	227 000	237 000
RiG, Selskapsavtalen, Hytterenovasjon	10 500 000	132 000	140 000	148 000
Garanti gitt til Siljan menighetsråd, kirke	193 750	60 500	61 750	63 000
Garanti gitt til Siljan menighetsråd, varmeanlegg	300 000	135 000	142 500	150 000
Garanti gitt til Siljan menighetsråd, sprinkleranlegg	1 475 000	775 602	846 108	916 614
Sum garantiansvar		2 724 902	2 876 758	3 028 614

Fond (utgående balanse)			
Fond	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Fond (utgående balanse)	79 610 000	70 447 000	89 501 168
Herav disposisjonsfond	30 977 000	25 044 000	33 171 342
Herav ubundne investeringsfond	41 150 000	36 054 000	48 181 709

Driftsbudsjett

Driftsbudsjett				
Funksjon	Ansvar	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Administrasjon				
1200 Rådmannskontor	10	1 829 000	1 777 000	1 967 737
1203 Oppvekstadministrasjon	10	920 000	904 000	1 019 527
1206 Helseadministrasjon	10	898 000	873 000	1 050 844
1207 Samfunnsadministrasjon	10	883 000	862 000	916 093
3391 Beredskap/kriseteam	10	212 000	208 000	12 346
	10	4 742 000	4 624 000	4 966 547
1100 Revisjon	11	350 000	335 000	318 452
1201 Servicekontor	11	2 399 000	2 371 000	1 638 752
1202 Økonomikontor	11	3 173 000	3 097 000	3 203 410
1205 Kompetanseheving	11	121 000	144 000	-
1208 Personalkontor	11	3 816 000	3 594 000	3 081 820
1209 Fellesfunksjoner	11	7 057 000	7 279 000	-9 346
3920 Andre religiøse formål	11	-	-	25 000
	11	16 916 000	16 820 000	8 258 087
1204 IT-kontor	12	483 000	448 000	528 806
	12	483 000	448 000	528 806
3900 Den norske kirke	14	2 574 000	2 471 000	2 327 000
3930 Gravplasser	14	314 000	302 000	267 000
	14	2 888 000	2 773 000	2 594 000
Sum administrasjon		25 029 000	24 665 000	16 347 441
NAV				
2421 Flyktningarbeid	15	-	-	3 011
2423 Sosialt forebyggende arbeid NAV	15	2 153 000	2 031 000	1 762 620
2750 Introduksjonsordningen	15	1 470 000	1 561 000	423 191
2760 Kvalifiseringsordningen	15	500 000	500 000	22 264
2810 Økonomisk sosialhjelp	15	920 000	920 000	301 026
2811 Økonomisk hjelp til flyktninger	15	1 200 000	400 000	461 919
	15	6 243 000	5 412 000	2 974 030
Sum NAV		6 243 000	5 412 000	2 974 030
Oppvekst				
2130 Voksenopplæring	20	-	-	-179 547
	20	-	-	-179 547
2020 Grunnskole	21	22 039 000	21 469 000	23 638 502
2150 Skolefritidsordning	21	1 502 000	1 500 000	1 672 112
2230 Skoleskys	21	439 000	430 000	379 245
	21	23 980 000	23 399 000	25 689 860
2022 Felles Grunnskole	23	1 686 000	1 928 000	1 334 058
	23	1 686 000	1 928 000	1 334 058
2020 Grunnskole	24	13 960 000	13 024 000	14 980 236
2230 Skoleskys	24	323 000	320 000	241 366
	24	14 283 000	13 344 000	15 221 602
2021 PP-tjeneste	25	2 621 000	2 486 000	2 550 365
2332 Forebyggende tiltak barn og unge	25	286 000	280 000	250 943
	25	2 907 000	2 766 000	2 801 309

2010 Loppedåpan barnehage	26	13 755 000	11 787 000	10 685 017
2011 Barnehagemyndighet	26	1 215 000	1 274 000	1 500 228
2013 Sagaenga barnehage	26	9 257 000	8 063 000	8 307 598
2110 Styrket barnehagetilbud	26	3 655 000	3 427 000	3 359 163
	26	27 882 000	24 551 000	23 852 006
2440 Barnevernstjeneste	27	3 316 000	3 093 000	3 499 668
2510 Barnevernstiltak når barnet ikke er pl av bv	27	1 003 000	1 165 000	707 465
2520 Barnevernstiltak når barnet er pl av bv	27	2 165 000	1 588 000	1 636 670
	27	6 484 000	5 846 000	5 843 803
3830 Kulturskole	28	712 000	686 000	620 211
	28	712 000	686 000	620 211
Sum oppvekst		77 644 000	72 520 000	75 183 301
Helse				
2341 Aktivisering og servicetjenester for eldre	30	221 000	288 000	60 911
2530 Pleie, omsorg, Siljan sykehjem	30	26 458 000	22 906 000	23 414 377
2540 Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	30	13 062 000	13 320 000	14 434 657
	30	39 741 000	36 514 000	37 909 946
2410 Diagnose og behandling	31	7 445 000	5 602 000	6 506 962
2411 Fysioterapi	31	2 767 000	2 540 000	2 379 679
2560 Akutthjelp helse- og omsorgstjenester	31	764 000	860 000	639 361
	31	10 976 000	9 002 000	9 526 002
2340 Aktivisering av personer med funksjonsnedsettelse	32	482 000	453 000	457 523
2342 Rehabilitering barn og unge under 18 år	32	578 000	576 000	232 019
2532 Heldøgns omsorgstjeneste	32	3 943 000	3 815 000	4 498 037
2541 Bofellesskap	32	-	-	329 870
2542 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	32	1 300 000	1 200 000	1 208 903
2545 Omsorgslønn	32	797 000	589 000	531 194
2730 Sysselsetting	32	643 000	624 000	578 371
	32	7 743 000	7 257 000	7 835 918
2422 Alkoholomsetning og serveringsbevilgninger	33	-20 000	-20 000	-28 579
2830 Startlån	33	31 000	30 000	62 956
2831 Etablering og tilpasning av bolig	33	170 000	170 000	30 000
	33	181 000	180 000	64 378
2320 Forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste	34	2 729 000	2 928 000	2 648 633
2330 Forebyggende arbeid innen helse- og sosial	34	215 000	170 000	162 855
2331 Forebyggende arbeid psykiatri	34	856 000	782 000	764 337
2420 Sosialt forebyggende arbeid helse	34	1 250 000	1 474 000	1 184 304
2430 Tiltak for rusmiddelmissbruk	34	196 000	195 000	178 171
	34	5 246 000	5 549 000	4 938 301
Sum helse		63 887 000	58 502 000	60 274 544
Samfunn				
2850 Tjenester utenfor kommunalt ansvarsområde	40	125 000	125 000	1 724 982
3010 Plansaksbehandling	40	1 214 000	1 391 000	1 306 660
3020 Bygge- og delesaksbehandling og seksjonering	40	585 000	373 000	140 254
3030 Kart og oppmåling her	40	1 082 000	982 000	970 640
3150 Utbyggingsområder for boliger-1	40	51 000	144 000	294 345
3290 Landbruk og skogbruk	40	555 000	533 000	523 547
	40	3 612 000	3 548 000	4 960 429
3320 Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstilt	41	5 197 000	4 804 000	4 967 768
	41	5 197 000	4 804 000	4 967 768

3350 Rekreasjon i tettsted	42	626 000	607 000	498 334
3600 Naturforvaltning	42	280 000	281 000	254 969
3601 Fiske- og viltforvaltning	42	37 000	27 000	25 135
3602 Vannområdet Siljan-Farris	42	58 000	50 000	55 553
	42	1 001 000	965 000	833 990
3380 Forebygging av brann og ulykker	43	-45 000	2 000	88 425
3390 Beredskap mot brann og andre ulykker	43	2 389 000	2 304 000	2 114 297
	43	2 344 000	2 306 000	2 202 723
3200 Næringsavfall og renovasjonsmaterieil	44	-	-	-27 967
3400 Produksjon av vann	44	1 781 000	1 682 000	1 736 502
3450 Distribusjon av vann	44	-2 350 000	-2 526 000	-1 781 160
3500 Avløpsrensing	44	2 440 000	2 275 000	2 773 139
3530 Kloakknett	44	-2 989 000	-3 060 000	-2 522 450
3540 Tømming av slamavskillere,septiktanker o.l.	44	231 000	17 000	28 877
3550 Innsamling, gjenvinning og sluttbeh. av avfall	44	-95 000	-55 000	-42 075
	44	-982 000	-1 667 000	164 865
1210 Forvaltningsutgifter eiendomsforvaltningen	45	232 000	202 000	299 819
1300 Administrasjonslokaler	45	1 139 000	1 203 000	1 220 176
1301 Drift av helse- og sosialsenter.	45	1 204 000	1 227 000	1 501 117
2210 Barnehagelokaler	45	3 008 000	3 373 000	2 834 192
2220 Skolelokaler	45	7 156 000	6 459 000	7 464 502
2610 Drift av sykehjemslokaler	45	4 514 000	5 042 000	4 645 558
2650 Serviceboliger 2022	45	-13 000	-162 000	27 703
2651 Drift av bofellesskap	45	162 000	158 000	304 558
2652 Boliger til utleie	45	583 000	517 000	637 304
2653 Drift omsorgsboliger	45	-61 000	8 000	-53 783
3860 Kulturbygg	45	294 000	307 000	408 320
	45	18 218 000	18 334 000	19 289 468
2311 Støtte til barne- og ungdomsorganisasjoner	46	220 000	220 000	150 000
2333 Folkehelse	46	175 000	156 000	60 456
3650 Kulturminnevern	46	10 000	33 000	30 000
3700 Bibliotek	46	1 122 000	1 006 000	1 002 308
3810 Kommunale idrettsanlegg	46	410 000	417 000	413 615
3800 Idrett	46	18 000	-	-1 012
3850 Kulturaktiviteter	46	862 000	804 000	802 213
3852 Frivilligsentral	46	340 000		
	46	3 157 000	2 636 000	2 457 580
Sum samfunn		32 547 000	30 926 000	34 876 823
Politikk og næring				
3250 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	13	357 000	329 000	174 571
	13	357 000	329 000	174 571

1000 Folkevalgte organer	60	4 880 000	3 257 000	997 625
1001 Ordfører/varaordfører	60	1 598 000	1 290 000	1 595 133
1003 Valg	60	-	185 000	5 350
1101 Kontrollutvalg	60	199 000	193 000	167 995
1802 Eldreråd	60	43 000	43 000	3 640
1804 Råd for personer med funksjonsneds.	60	18 000	18 000	3 640
1805 Ungdomsrådet	60	23 000	23 000	4 050
	60	6 761 000	5 009 000	2 777 434
Sum politikk og næring	60	7 118 000	5 338 000	2 952 004
SUM AVDELINGENE		212 758 000	197 363 000	192 608 144
Økonomi				
1700 Premieavvik	80	-9 274 000	-13 586 000	-4 362 122
1710 Amortiering av tidligere års premieavvik	80	6 757 000	4 465 000	3 751 009
1720 Pensjon	80	70 000	64 000	66 261
1730 Premiefond	80	-3 642 000	-2 648 000	-7 868 408
8000 Skatt på inntekt og formue	80	-79 605 000	-70 094 000	-72 467 590
8001 Eiendomsskatt	80	-10 160 000	-8 895 000	-8 782 774
8400 Statlig rammetilskudd	80	-100 820 000	-92 025 000	-91 584 648
8410 Kompensasjon for merverdiavgift	80	-5 330 000	-4 526 000	-4 865 526
8500 Generelt statstilskudd vedr. flykninger	80	-5 993 000	-3 647 000	-2 940 700
8600 Avskrivninger	80	-10 366 000	-10 706 000	-10 605 759
8700 Renter og utbytte	80	2 480 000	-92 000	-874 574
8701 Eksterne finansieringstransaksjoner	80	6 342 000	5 798 000	5 758 598
8800 Interne finansieringstransaksjoner	80	-3 217 000	-1 471 000	2 168 090
Sum økonomi	80	-212 758 000	-197 363 000	-192 608 144
		-	-	-

Noter

Note 1: Betalingssatser																										
- endringer fra 01.01.2024 dersom ikke annet er spesifisert. Ved manglende betaling påløper renter og gebyrer.																										
Art	Funksj.	Tekst																								
163000	1301	<p>Helse- og sosialsenter</p> <p>Husleiekontrakten justeres årlig i tråd med husleielovens bestemmelser. Fordeling mellom fysioterapeutene reguleres i egen avtale.</p>																								
160000	2010 2013	<p>Kommunale barnehager</p> <p>Foreldrebetalingen i barnehagen settes i tråd med Forskrift om foreldrebetaling i barnehage, makspris for 2024 er 3 000 kroner fra 1.1 til 31.7 og 2 000 kroner fra 1.8.</p> <table border="0"> <tr> <td>Budsjett 2024</td> <td>Fra 1/1</td> <td>Fra 1/8</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5 dager</td> <td>3 000</td> <td>2 000</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>4 dager</td> <td>2 400</td> <td>1 600</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>3 dager</td> <td>1 800</td> <td>1 200</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>2 + 3 dager</td> <td>1 500</td> <td>1 000</td> <td>kroner per måned</td> </tr> </table> <p>Søskenmoderasjonen gis med 30 % for barn nr. 2 og 50 % for øvrige barn.</p>	Budsjett 2024	Fra 1/1	Fra 1/8		5 dager	3 000	2 000	kroner per måned	4 dager	2 400	1 600	kroner per måned	3 dager	1 800	1 200	kroner per måned	2 + 3 dager	1 500	1 000	kroner per måned				
Budsjett 2024	Fra 1/1	Fra 1/8																								
5 dager	3 000	2 000	kroner per måned																							
4 dager	2 400	1 600	kroner per måned																							
3 dager	1 800	1 200	kroner per måned																							
2 + 3 dager	1 500	1 000	kroner per måned																							
177001		<p>Kostpenger på 443 kroner for full plass kommer i tillegg. I Skogloppa er kostpris 277 kroner.</p> <p>Kommunen følger statens moderasjonsordninger. Se informasjon på kommunens hjemmeside om dette og om de kommunale moderasjonsordningene.</p> <p>Ved henting av barn utenfor barnehagens åpningstid påløper det, etter en advarsel, et gebyr på 443 kroner.</p>																								
160000	2150	<p>Skolefritidsordning</p> <p>Foreldrebetaling for skolefritidsordningen settes til:</p> <table border="0"> <tr> <td>5 dager</td> <td>3 395</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>4 dager</td> <td>2 716</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>3 dager</td> <td>2 417</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>2 dager</td> <td>1 897</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>1 dag + morgen</td> <td>2 417</td> <td>kroner per måned (Tilbudet utløser ikke søskenmoderasjon)</td> </tr> <tr> <td>Morgentilbud</td> <td>1 436</td> <td>kroner per måned (Tilbudet utløser ikke søskenmoderasjon)</td> </tr> <tr> <td>Enkeltdag for barn som har plass</td> <td>313 + 44</td> <td>kroner kost</td> </tr> <tr> <td>Enkeltdag for barn som ikke har plass</td> <td>410 + 44</td> <td>kroner kost</td> </tr> </table> <p>Søskenmoderasjon gis med 30 % for barn nr. 2 og 50 % for øvrige barn. Grunnlaget for moderasjon beregnes ut fra den laveste satsen. Kostpenger på 306 kroner per måned for full plass kommer i tillegg.</p> <p>Det er innført en ordning med inntektsavhengig gradert foreldrebetaling. Ytterligere informasjon om ordningen og annet finnes på kommunens hjemmeside.</p>	5 dager	3 395	kroner per måned	4 dager	2 716	kroner per måned	3 dager	2 417	kroner per måned	2 dager	1 897	kroner per måned	1 dag + morgen	2 417	kroner per måned (Tilbudet utløser ikke søskenmoderasjon)	Morgentilbud	1 436	kroner per måned (Tilbudet utløser ikke søskenmoderasjon)	Enkeltdag for barn som har plass	313 + 44	kroner kost	Enkeltdag for barn som ikke har plass	410 + 44	kroner kost
5 dager	3 395	kroner per måned																								
4 dager	2 716	kroner per måned																								
3 dager	2 417	kroner per måned																								
2 dager	1 897	kroner per måned																								
1 dag + morgen	2 417	kroner per måned (Tilbudet utløser ikke søskenmoderasjon)																								
Morgentilbud	1 436	kroner per måned (Tilbudet utløser ikke søskenmoderasjon)																								
Enkeltdag for barn som har plass	313 + 44	kroner kost																								
Enkeltdag for barn som ikke har plass	410 + 44	kroner kost																								
160000	2310	<p>Kulturskole</p> <p>Egenandelen er satt til 2 612 kroner pr år. Søskenmoderasjonen gis med 30 % for barn nr. 2 og 50 % for øvrige barn.</p>																								

160000	2530	<p>Opphold i institusjon</p> <p>Maksimalsatser pr. dag for korttidsopphold i sykehjem mv. settes til 193 kroner for heldøgnsopphold og 110 kroner for dag eller nattopphold. Ved innvilgelse av langtidsopphold ved sykehjem gis det fratrukk for boutgifter inntil 3 måneder for lån, husleie, strøm og kommunale avgifter.</p> <p>Ved innvilgelse av korttidsopphold over 60 døgn ved sykehjem gis det fratrukk for boutgifter for lån, husleie, strøm og kommunale avgifter. Det betales vederlag av alle inntekter deriblant renteinntekter. Fribeløp før beregning av vederlag for opphold i institusjon er 10 000 kroner.</p> <p>Langtidsbeboere på sykehjem, som uten selv å ønske det legges på dobbeltrom, får redusert egenandel gjennom at det tilstås et fribeløp på 48 300 kroner.</p>																											
160000	2540	<p>Praktisk bistand</p> <p>Maksimalsatser for mottakere med;</p> <table data-bbox="352 651 845 943"> <tr> <td>Inntekt 0 – 2 G</td> <td>230</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>Inntekt 2 – 3 G</td> <td>845</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>Inntekt 3 – 4 G</td> <td>1 507</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>Inntekt 4 – 5 G</td> <td>2 065</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>Inntekt over 5 G</td> <td>2 743</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>Middag</td> <td>85</td> <td>kroner per porsjon</td> </tr> <tr> <td>Dessert</td> <td>17</td> <td>kroner per porsjon</td> </tr> <tr> <td>Mobil alarm</td> <td>475</td> <td>kroner per måned</td> </tr> <tr> <td>Stasjonær alarm</td> <td>359</td> <td>kroner per måned</td> </tr> </table> <p>Kjøring i kommunal bil til dagaktiviteter innad i kommunen 63 kroner per tur.</p>	Inntekt 0 – 2 G	230	kroner per måned	Inntekt 2 – 3 G	845	kroner per måned	Inntekt 3 – 4 G	1 507	kroner per måned	Inntekt 4 – 5 G	2 065	kroner per måned	Inntekt over 5 G	2 743	kroner per måned	Middag	85	kroner per porsjon	Dessert	17	kroner per porsjon	Mobil alarm	475	kroner per måned	Stasjonær alarm	359	kroner per måned
Inntekt 0 – 2 G	230	kroner per måned																											
Inntekt 2 – 3 G	845	kroner per måned																											
Inntekt 3 – 4 G	1 507	kroner per måned																											
Inntekt 4 – 5 G	2 065	kroner per måned																											
Inntekt over 5 G	2 743	kroner per måned																											
Middag	85	kroner per porsjon																											
Dessert	17	kroner per porsjon																											
Mobil alarm	475	kroner per måned																											
Stasjonær alarm	359	kroner per måned																											
163000	2652	<p>Boliger til utleie</p> <p>Husleiekontrakten justeres årlig i tråd med husleielovens bestemmelser.</p>																											
163000	2653	<p>Omsorgsboliger</p> <p>Husleiekontrakten justeres årlig i tråd med husleielovens bestemmelser.</p>																											
162050	3010-3030	<p>Fysisk tilrettelegging og planlegging</p> <p>For byggesaksgebyr, kart- og oppmålingsgebyr og gebyr for plansaker vises det til eget gebyrhefte</p>																											
164000	3380	<p>Forebygging av brann og ulykker</p> <p>Det foreslås å sette normalgebyret for feiing i 2024 til 284 kroner inkludert mva.</p>																											
164000	3450	<p>Distribusjon av vann</p> <p>Kubikkprisen for 2024 foreslås satt lik 26,44 kr/m³. Årsgebyr blir kr 3 173 inkludert mva for en normalabonnt med årlig vannforbruk lik 120 m³.</p>																											
164000	3450	<p>Tilknytningsgebyret beregnes for hvert bygg slik:</p> <table data-bbox="352 1608 925 1704"> <tr> <td>For de første 300 m²:</td> <td>35 kr x antall m²</td> </tr> <tr> <td>For de neste 2700 m²:</td> <td>18 kr x antall m²</td> </tr> <tr> <td>For de overskytende m²:</td> <td>5 kr x antall m²</td> </tr> </table>	For de første 300 m ² :	35 kr x antall m ²	For de neste 2700 m ² :	18 kr x antall m ²	For de overskytende m ² :	5 kr x antall m ²																					
For de første 300 m ² :	35 kr x antall m ²																												
For de neste 2700 m ² :	18 kr x antall m ²																												
For de overskytende m ² :	5 kr x antall m ²																												

164000	3530	Avløpsnett
		Kubikkprisen for 2024 foreslås satt lik 29,71 kr/m ³ . Samlet årsgebyr blir da kr 3 566 inkludert mva for en normalabonnt med årlig vannforbruk lik 120 m ³ .
164000	3530	Tilknytningsgebyret beregnes for hvert bygg slik: For de første 300 m ² : 40 kr x antall m2 For de neste 2700 m ² : 20 kr x antall m2 For de overskytende m ² : 6 kr x antall m2
164000	3540	Gebyret for tømning og tilsyn er nå splittet i henhold til nye lokale forskrifter, og ikke en sum som tidligere. Siljan kommune foretar et tjenestekjøp fra Skien kommune for tømmetjenester for slam.. Det er også lagt inn et gebyr for nødtømming som skal skje innenfor 24 timer på kr 3 247 pr tømning. Avløpsanlegg: 2024 Tett tank for svartvann (per tømning) 3 033 kroner Slamavskiller (tømning hvert annet år) 1 206 kroner Ekstratømming (pris pr tømning) 3 033 kroner Tømming ved brakkerigger, festivaltoaletter mv 759 kroner Alle priser er inklusive mva. Det henvises for øvrig til gebyrheftet
164000	3550	Innsamling av avfall Alle husholdninger betaler for et standardabonnement som fra 2024 vil bestå av fire dunker: glass/metall, papir, matavfall, restavfall og en pose for plastavfall. Dunkene er 140 liter. For andre dunkstørrelser, varer og tjenester vises det til gebyrregulativet. Standardabonnement budsjetteres i 2024 til 4 468 kroner. Priser er inkludert mva.
163000	3852	Kulturbygg Utleiesatsene for kommunale rom og anlegg: Samfunnssalen a. Frivillige lag og organisasjoner fra kommunen - kr 400 per arrangement. b. Andre leietakere enn de som er nevnt under første punkt - kr 2 000 per arrangement. Ordningen med gratis utlån av de gamle stolene og bordene fra samfunnssalen praktiseres som tidligere. Kafeteria – Siljan sykehjem • For private jubileer fra 80 år kr 500 per arrangement.

Note 2: Skattesatser

Art	Funksj	Tekst
187000	8000	Skatt på formue og inntekt Skattøret for personlige skatteyttere er 10,95 %.
187400	8100	Eiendomsskatt Eiendomsskattesatsen for næring er 7 %. Eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer er 4 %.

Note 3: Statstilskudd til driftstiltak			
Art	Funksj	Tekst	Beløp
170000	2013	Kommunale barnehager Kompetansemidler	-3 000
170000	2130	Voksenopplæring Fra IMDI	-1 330 000
170000	2332	Forebyggende tiltak barn og unge Foreldrestøtte	-150 000
170000	2410	Diagnose og behandling HELFO-refusjon	-100 000
170000	2411	Fysioterapi Fastlønnstilskudd	-230 000
170000	2423	Sosial forebyggende arbeid NAV Lønnsrefusjon for delt stilling kommune og stat	-366 000
170000	2520	Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet Barnetrygdrefusjon	-24 000
170000	2530	Pleie, omsorg, Siljan sykehjem Kompetansemidler	-50 000
170000	2530	Den kulturelle spaserstokken	-12 000
170000	2532	Heldøgns omsorgstjenester Refusjon ressurskrevende tjenester	-5 482 000
170000	2540	Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet Refusjon ressurskrevende tjenester	-140 000
170000	2540	Refusjon multidose	-60 000
181000	2320	Forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste Prosjektmidler	-366 000
181000	2332	Forebyggende tiltak barn og unge Prosjekt forsterket innsats og lavinntekt	-670 000
181000	3602	Vannområdet Siljan - Farris Vannovervåking	-220 000
181000	3852	Frivilligsentral Tilskudd fra kulturdepartementet	-472 000
181000	8500	Generelt statstilskudd vedr. flyktninger Tilskudd flyktninger IMDI	-5 993 000
181000	8700	Renter og utbytte Rentekompensasjon Husbanken	-585 000
180000	8400	Statlig rammetilskudd Rammetilskudd	-100 820 000
072900	8410	Kompensasjon for merverdiavgift Momsrefusjon investeringsregnskapet	-2 637 000
172900	8410	Momsrefusjon driftsregnskapet	-5 330 000

Note 4: Nye stillinger

Art	Funksj	Tekst	
101000	2010	Loppedåpan barnehage	
		100 % fagarbeider	658 000
	200 % fagarbeidere + 100 % pedagog fra 1.8.2024	740 000	
101000	2013	Sagaenga barnehage	
		100 % pedagog	684 000

Stillingene er inkludert sosiale kostnader.

Note 5: Låneoptak

Art	Funksj	Finansieringsinstitusjon	Formål	Løpetid	Beløp inntil - kr
091000	8701	Kommunalbanken	Vei, vann og avløp, ny avd. barnehage	40	8 880 000
091200	2830	Husbanken	Startlån - videreutlån	40	4 000 000

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne vilkårene for låneoptakene.
Kommunedirektøren gis fullmakt om nødvendig til å inngå avtale om kassekreditt med vår bankforbindelse for inntil kr 4 000 000.

Note 6: Tilskudd til lag og organisasjoner

Art	Funksjon	Tekst	
147006	1000	Folkevalgte organer	
		Tilskudd til politiske partier	50 000
		Organisasjonstilskudd	75 000
147008		Tilleggsbevilgning	200 000
119020	2210	Barnehagelokaler	
		Husleie idrettshallen	135 000
119020	2220	Skolelokale	
		Husleie idrettshallen	410 000
147008	2311	Støtte til barne- og ungdomsorganisasjoner	
		Organisasjonstilskudd	210 000
147008	3600	Naturforvaltning	
		Organisasjonstilskudd	10 000
147050	3650	Fortidsvern	
		Kulturminnevern	10 000
147008	3800	Idrett	
		Organisasjonstilskudd	70 000
		Idrettshalltilskudd	240 000
147008	3850	Kulturaktiviteter	
		Organisasjonstilskudd	235 000
147008	3852	Frivilligsentral	
		Organisasjonstilskudd	812 000

Note 7: Interkommunalt samarbeid og annet - tall i kroner				
Art	Art - tekst	Funksjon	Funksjon - tekst	Budsjett 2024
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	1000	Folkevalgte organer	140 000
137090	Kjøp fra IKS	1100	Revisjon	350 000
137090	Kjøp fra IKS	1101	Kontrollutvalg	144 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	1208	Personalkontor	40 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	1209	Fellesfunksjoner	2 644 000
137090	Kjøp fra IKS	1209	Fellesfunksjoner	280 000
135003	Avfallsbehandling	2020	Grunnskole	4 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	2020	Grunnskole	8 000
135090	Leie lokaler andre kommuner	2020	Grunnskole	26 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	2022	Felles Grunnskole	3 000
135080	Undervisningstjenester andre kommu	2022	Felles Grunnskole	80 000
135080	Undervisningstjenester andre kommu	2130	Voksenopplæring	210 000
135007	Helsestasjon for ungdom	2320	Forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste	500 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	2330	Forebyggende arbeid innen helse- og sosial	117 000
135004	Legevaktberedskap	2410	Diagnose og behandling	2 182 000
137020	Driftstilskudd til private	2411	Fysioterapi	531 000
137002	Kontroll for alkoholomsetning	2422	Alkoholomsetning og serveringsbevilgninger	5 000
135006	Barnevernsvakt	2440	Barnevernstjeneste	116 000
130000	Staten/statlige institusjoner	2510	Barnevernstiltak når barnet ikke er pl av bv	60 000
130000	Staten/statlige institusjoner	2520	Barnevernstiltak når barnet er pl av bv	410 000
135003	Avfallsbehandling	2530	Pleie, omsorg, Siljan sykehjem	10 000
137006	Kjøp av private	2532	Heldøgns omsorgstjeneste	9 425 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	2540	Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	240 000
137080	Brukerstyrt personlig assistent	2542	Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	1 300 000
135010	Krisesenter	2560	Akutthjelp helse- og omsorgstjenester	220 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	2560	Akutthjelp helse- og omsorgstjenester	544 000
135001	Vernede bedrifter	2730	Sysselsetting	450 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	3030	Kart og oppmåling her	200 000
137090	Kjøp fra IKS	3250	Tilrettelegging og bistand for næringslivet	66 000
135020	Grenland Landbrukskontor	3290	Landbruk og skogbruk	555 000
135003	Avfallsbehandling	3350	Rekreasjon i tettsted	4 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	3350	Rekreasjon i tettsted	4 000
137090	Kjøp fra IKS	3350	Rekreasjon i tettsted	3 000
135060	Feietjenester	3380	Forebygging av brann og ulykker	558 000
135000	Brannberedskapsavtale	3390	Beredskap mot brann og andre ulykker	1 890 000
135030	Brannsløkningsutgifter	3390	Beredskap mot brann og andre ulykker	10 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	3390	Beredskap mot brann og andre ulykker	135 000
138000	Kjøp fra andre regnsk.enheter som in	3390	Beredskap mot brann og andre ulykker	140 000
135002	Vannanalyser	3400	Produksjon av vann	55 000
135002	Vannanalyser	3450	Distribusjon av vann	1 000
135002	Vannanalyser	3500	Avløpsrensing	2 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	3500	Avløpsrensing	110 000
137004	Slamdeponering	3500	Avløpsrensing	150 000
137030	Slaminnsamling	3540	Tømming av slamavskillere,septiktanker o.l.	450 000
137040	Renovasjon i Grenland	3550	Innsamling, gjenvinning og sluttbeh. av avfall	3 638 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	3601	Fiske- og viltforvaltning	23 000
135002	Vannanalyser	3602	Vannområdet Siljan-Farris	50 000
135050	Diverse interkommunalt samarbeid	3850	Kulturaktiviteter	5 000

Note 8: Merknader

Art	Funksjon	Tekst
		Grunnleggende prinsipper
		Budsjett 2024 er utarbeidet i medhold av reglement for årsbudsjett av 8. februar 2022.
		Disponeringsfullmakt
		Kommunedirektøren gis disponeringsfullmakt innenfor de bevilgninger som er fastsatt i årsbudsjettet.
		Rammeområder
		Driftsbudsjett 2024 er vedtatt på rammeområdenivå. Kommunenes rammeområder tilsvarer første siffer i ansvarsverdiene som er beskrevet i note 9. Investeringsbudsjettet vedtas på prosjektnivå.
		Grunnlag for skatteanslag og inntektsutjevning
		Skatteanslaget er innarbeidet med en økning på 2,1 % fra justert budsjett 2023. Netto inntektsutjevning er beregnet til 10 717 000 kroner etter inntektssystemets regler.
		Lånefond
		Lånefond benyttes ikke.
0900		Pensjon
		Arbeidsgivers andel av pensjonskostnadene i KLP er budsjettert med 17,44 % i fellesordningen og 18,87 % i sykepleierordningen. I statlig avtaleverk SPK er arbeidsgivers andel beregnet til 7,42 %.
7100		Sykelønn
		Refusjoner fra NAV for sykelønn er inntektsført i budsjett på funksjon 2010, 2013, 2530 og 2540.

Note 9: Ansvar

Ansvar	Beskrivelse	Funksjon
10	Kommunedirektøren	1200, 1203, 1206, 1207, 3391
11	Administrasjon	1100, 1201, 1202, 1205, 1208, 1209
12	IKT	1204
13	Næring	3250
14	Menighetskontor	3900, 3930
15	NAV	2423, 2750, 2760, 2810, 2811
20	Voksenopplæring	2130
21	Midtbygda skole	2020, 2150, 2230
23	Felles grunnskole	2022
24	Siljan ungdomsskole	2020, 2230
25	Forebygging	2021, 2332
26	Barnehage	2010, 2011, 2013, 2110
27	Barnevern	2440, 2510, 2520
28	Kulturskole	3830
30	Pleie	2341, 2530, 2540
31	Lege- og fysioterapitjeneste	2410, 2411, 2560
32	Habilitering	2340, 2342, 2532, 2542, 2545, 2730
33	Samfunnsansvar	2422, 2830, 2831
34	Forebygging helse	2320, 2330, 2331, 2420, 2430
40	Teknisk	2850, 3010, 3020, 3030, 3150, 3290
41	Kommunale veier	3320
42	Rekreasjon i tettsteder	3350, 3600, 3601, 3602
43	Brann og beredskap	3380, 3390
44	VAR drift	3400, 3450, 3500, 3530, 3540, 3550
45	Eiendom	1210, 1300, 1301, 2210, 2220, 2610, 2650, 2651, 2652, 2653, 3860
46	Kultur	2311, 2333, 3650, 3700, 3800, 3850, 3852
60	Politikk	1000, 1001, 1003, 1101, 1802, 1804, 1805
80	Økonomi	1700, 1710, 1720, 1730, 8000, 8001, 8400, 8410, 8500, 8600, 8700, 8701, 8800